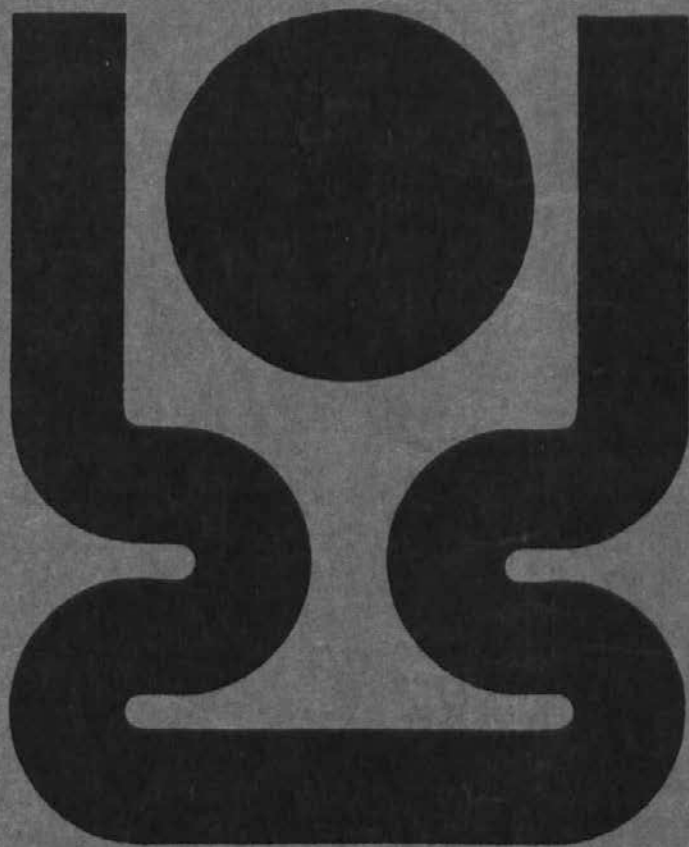

MISLI

LETO XXII.

NOVEMBER, 1973

ŠTEVILKA 11

"LJUBITE SE
MED SEBOJ,
KAKOR SEM
VAS JAZ LJUBIL"

(Jan 15, 12)

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA

† P. Bernard Ambrožič, O.F.M. — stran 305

P. Bernardu v slovo — škof dr. Stanislav Lenič — stran 306

Viharnik je omahnil . . . — P. Bazilij — stran 307

Na grobeh (črtica) — K.N. — stran 310

Naša Primorska — J.S. — stran 312

Matica naših pokojnih zadnjega leta — stran 314

Kaj pa naš misijonar? — stran 315

Izpod Triglava — stran 317

P. Bazilij spet tipka — stran 318

Apostolska dela — razlaga p. Bernard — stran 320

Letošnji vesoljski gost — Stanko Ozimič, B. Sc. (Geology),
Canberra, A.C.T. — stran 322

Pokopališča (odlomki) — Karel Mauser — stran 323

Dodatek k celotni Matici mrtvih — stran 324

Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 324

Nova zvezna ustava — stran 325

Naše nabirke — stran 327

Izpod sydneyjskih stolpov — stran 328

Z vseh vetrov — stran 330

Kotiček naših malih — 332

Križem avstralske Slovenije — stran 333

NAROČI IN BERI!

PAPEŽ JANEZ DOBRI (življenjepis) — cena 75 c.
JEZUSOVO ŽIVLJENJE (François Mauriac) — ce-
na \$1.—

MATI MLADIH CERKVA (Franc Svoljšak) — cena
50 centov.

PLAMTEČI OGENJ (življenjepis W. Hünemann
o Piju X.) — cena 75 centov.

KNJIGA O INDIJANCIH — Njih življenje in na-
vade zanimivo opisuje škof Friderik Baraga. Cena en
dolar.

V Argentini je izšla knjižica **TEHARJE SO TLA-
KOVANE Z NAŠO KRVJO**, ki z izjavami živih prič
opisuje strašne teharske dogodke v letu 1945. Dobite
jo pri MISLIH za ceno 50 centov.

Iz ZDA pričakujemo novo pošiljko **BELE KNJIGE**,
ki prikazuje razvoj v naši domovini od aprila 1941 do
maja 1945 ter vsebuje okrog 10.000 imen v tem od-
dobju pobitih Slovencev ter vrtnjencev iz Vetrinja. Cena
pet dolarjev.

oOo

Iz Kanade pa je došel prvi del življenjepisnega ro-
mana o škofu Frideriku Baragu: **LE ENO JE POTREB-
NO**. Spisal Karel Mauser. Cena vezani knjigi \$3.—,
broširani \$2.—.

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikaneec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

LETO XXII.

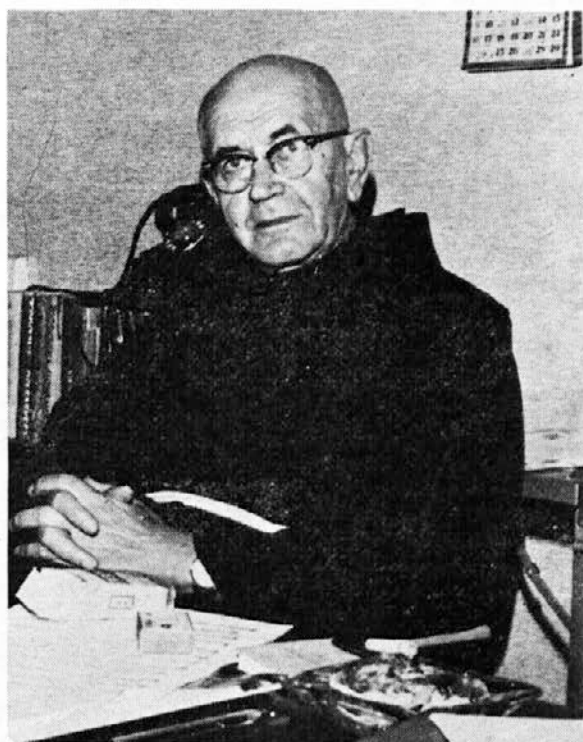
NOVEMBER, 1973

ŠTEVILKA 11

P. BERNARD AMBROŽIČ, O.F.M.

Rojen 20. aprila 1892,
 Gabrje, Dobrova pri Ljubljani
 Stopil v frančiškanski red
 1. aprila 1911 v Brežicah
 Slovesne redovne obljube napravil
 5. aprila 1915 na Brezjah
 Posvečen v duhovnika
 22. junija 1915 v Ljubljani
 Med amerškimi izseljenci deloval
 od 1925 do 1955
 Med avstralskimi izseljenci deloval
 od avgusta 1955
 Mirno v Gospodu zaspal
 23. oktobra 1973 ob 4:15 zjutraj,
 Sacred Heart Hospice, Darlinghurst
 (Sydney)
 Pokopan iz slovenske cerkve
 sv. Rafaela, Merrylands (Sydney)
 31. oktobra 1973 na slovenski del
 pokopališča Rookwood (Sydney)

O BOG, SLAVA VERNIH IN ŽIVLJENJE PRAVIČNIH! NAŠ BRAT IN TVOJ SLUŽABNIK BERNARD JE VEROVAL V SKRIVNOST NAŠEGA VSTAJENJA IN JO VNETO OZNANJEVAL MED NAMI. OČISTIL SI GA S TRPLJENJEM — V TVOJI LJUBEZNI NAJ BO PRIDRUŽEN IZVOLJENIM.

ZAHVALJUJEMO SE TI ZA VSE DAROVE, S KATERIMI SI TAKO OBOGATIL SVOJEGA SLUŽABNIKA, DA NAM JE BILO NJEGOVO BIVANJE MED NAMI ZNAMENJE TVOJE DOBROTE IN OBČESTVA SVETIH V KRISTUSU. PODELI MU ZA NJEGOV TRUD PLAČILO!

Datru Bernardu v slovo

Dragi pater Bernard!

Ko je dokončana Vaša dolga življenjska in duhovniška pot, nas stoji ob Vaši krsti dolga vrsta. Vsi bi se Vam radi zahvalili za Vaše bogato, nesebično, zares popolnoma v bližnjega usmerjeno življenje. V tej vrsti stojimo tudi slovenski škofje, ki smo poznali Vaše delo in Vašo neutrudljivo apostolsko gorečnost. Ne bomo tukaj niti poskušali naštevati vsega, saj to ne bi bilo mogoče.

Podpisani bi rad kot škof slovenskih izseljencev izrekel veliko zahvalo za vse, kar ste storili za slovenskega človeka na tujem. Če kdo, ste Vi s svojim bistrim razumom in dobrim srcem dodobra spoznali, kako je nujno treba pomagati in ob strani stati človeku, ki je odšel iz domovine ter se odtrgal od tistih zdravih korenin, iz katerih je rastel. Kako nevarno je, da drugod ne bo znal nadaljevati svoje zdrave rasti, če ne bo imel nekoga, ki bi ga opozarjal na nevarnosti in mu stal ob strani z besedo in božjim blagoslovom.

Prav iz tega namena ste pred dolgimi leti odšli v Ameriko in končno semkaj v Avstralijo; v Avstralijo že v tistih visokih letih, ko bi si lahko po pravici privoščili svoj pokoj. Ljubezen do Kristusa Vas je takorekoč prignala semkaj na peto celino, ljubezen do Kristusa, ki ste ga gledali v Vaših bratih in sestrah. Trudili ste se, iznajdljivi ste bili, želi ste hvaležnost, a včasih tudi nehvaležnost ter nerazumevanje. Izgarali ste se do zadnjega. Nebeški Oče pa Vas je ob koncu življenja hotel narediti podobnega svojemu Sinu v neizmernem trpljenju, ki ste ga nosili kakor junak. Kaj drugega Vam moremo in smemo sedaj zaželeto kot to, da bi bili božjemu Sinu podobni — kakor v trpljenju — tudi v vstajenju in poveljanju.

Pater Bernard! Vse življenje bom Bogu hvaležen, da sem smel letos stati ob Vaši bolniški postelji in Vam v imenu slovenske Cerkve osebno izreči besedo zahvale. Gospod, Pastir naših duš, naj bo Vaše bogato plačilo!

Stanislav Levina

škof slovenskih izseljencev

V žalosti
so ga nesli
slovenski fantje
iz naše cerkve
na zadnjo pot . . .

VIHARNIK JE OMAHNIL . . .

P. BAZILIJ

V lanskih junijskih MISLIH se je pokojni o. Bernard zahvalil za čestitke, voščila in "slavospeve" ob jubilejih ter šaljivo dodal: ". . . S tem naj se zdaj preneha tja do mojega pogreba, še bolje: do moje kanonizacije v Rimu. Kdaj bo pogreb, boste že zvedeli. Kdaj bo kanonizacija, pa vsi vemo že zdaj. Torej! . . ." Žal je prišel prekmalu čas, ko nas je pretresla novica: Naš viharник je omahnil. . .

V TOREK dne 23. oktobra ob 4:15 jutraj je v Hospicu Srca Jezusovega, sydneyjski okraj Darlinghurst, čisto mirno, brez vsakega smrtnega boja, v Gospodu zaspal naš starosta o. BERNARD AMBROŽIČ, O.F.M. Malo je avstralskih Slovencev, ki bi ga osebno ne poznali. Če ne osebno, pa jim je bil blizu po našem mesečniku MISLI, ki ga je pokojni z vso vestnostjo in ljubeznijo urejeval preko šestnajst let — prav lo lanskega januarja, ko je že hudo bolan uredil zadnjo številko in se v uvodniku poslovil od bravcev. Dosegel je lepo starost enainosemdeset let in pol, vse svoje življenje bogato razdal drugim, tako v službi Cerkve kot izseljenski duhovnik, kakor tudi kot narodno-kulturni delavec, ki je med slovenskim izseljenstvom zrastel prav med vrhove. Oral je globoke brazde in jih plodil s svojim delom — brez resničnega odmora, brez misli nase, brez sebičnih namenov. Bil je pri vsem svojem svetovnem formatu preprost sin sv. Frančiška, ki mu je bila vsaka čast prazna in ni iskal priznanj. Ohranil je svojo frančiškansko vedrost tudi v težavah in preizkušnjah. Ljubil je šalo — saj je bil sam poln izvirnih dvoplov — obenem pa je znal povedati resno besedo, ki je zadela v živo, če je bila potrebna in na mestu.

Prav do zadnjega je delal. Več kot leto si je moral s tabletami lajšati silne bolečine, pa ni nikdar samo ležal in počival, kaj šele o tem tožil. Molil je in bral, se zanimal za vse prav kakor prej, ko je bil še pri polnem zdravju. V vsem je bil na tekočem. Do zadnjega je ohranil svežino duha, ki se izraža iz njegovih član- kov zadnjih tednov prav tako kot je iz njih govorila pred leti. Čim se je počutil malo boljši, se je prisilil k pisalnemu stroju — svoji "kavsmasini" kot je rekel — in še vedno pisal za svoje drage MISLI. Komaj dober teden pred smrtjo mi je poslal zaključek razlage Apostolskih del za decembrsko številko in mi obenem dal napotke, kaj bi bilo primerno imeti na srednjih straneh prihodnjega letnika. Ko je imel pred nekaj tedni hud napad in je več ur preležal v nezavesti, so vsi že takrat pričakovali patrov konec. P. Valerijan ga je vprašal, če ima še kakšno željo. Prav po Bernardovo mu je z onemoglim glasom, pa vendar sveže in jasno odgovoril: "Nov trak za kavsmasino bi potreboval, saj stari je že čisto zanič. . ." Kot bi vedel, da konca še ne bo — saj še ni zaključil pisanja za MISLI. Res mi je od takrat poslal še tri članke.

V vsej dolgi dobi bolezní moremo naštetí komaj ne-

kaj dni, ko o. Bernard ni mogel maševati. Kljub bolečinam se je potrudil in zadnji čas opravljal daritev sede, a maše ni opustil. Večkrat med boleznijo je prejel zakrament bolnikov, sveto maziljenje. Res lepo pripravljen in brez najmanjšega strahu je čakal "sestro Smrt", kot je po Frančiškovo večkrat povedal obiskovalcem.

Sicer pa so zdravniki napovedali že pred enim letom, da pokojnik niti božiča ali novega leta ne bo dočkal. Bolezni pač tudi z operacijami ni bilo mogoče ustaviti: rak se je že razširil na jetra in organizem ne bo dolgo zdržal, so nam rekli. Proti vsakemu pričakovanju je vzelo bolezen celo leto, da je do konca izčrpala telo, ki ga je vodila neizmerna sila volje, duh, ki je do zadnjega nadvladal bolne celice telesa. Kot bi se premišljeno in počasi trgalo od vsega, kar ga še veže na ta svet, končaval svoja dela in jih enega za drugim v redu predajal. Vedel je, da mora končati še marsikaj: zaključiti urejevanje MISLI, urediti seznam naročnikov, predati arhiv, končno med ostalimi članki zaključiti Apostolska dela. . .

Lepo število svojih čekov starostne pokojnine, ki jo je nedavno začel dobivati, mi je pošiljal v skrbi za finančno stanje MISLI, zadnjega v tednu pred smrtjo je namenil afriškemu misijonarju p. Evgeniu in Slomškovi zadevi. Kot prej vse svoje življenje tudi v bolezní ni iskal nobenih olajšav, si ni privoščil nobenih pribojškov, razen kar so mu sami od sebe prinašali dobri ljudje. Tem je bil za pozornost iz srca hvaležen in kar nerodno mu je bilo, češ "le kaj me tako certljate" . . .

Nemogoče bi bilo v kratkem članku opisati na drobno Bernardovo bogato življenje. Večina od nas ve, da mu je tekla zibelka blizu Ljubljane, tam v dobrovski fari. Rojen je bil v številni Trnovčevi družini, od katere ga je preživel samo en brat, ki živi v Mariboru ter sta si do zadnjega dopisovala. Že kot mlad študent je bil ves agilen pri prosvetnem delu, ki ga je nadaljeval tudi kasneje, ko je stopil k frančiškonom. Že takrat je začel izrabljati svoje pisateljske talente, s katerimi je vse življenje na poseben način služil Bogu. Kot mlad pater je v Ljubljani ustanovil dva lista, ki sta orala globoke brazde pri vzgoji slovenske katoliške mladine: to sta fantovski ORLIČ in pa dekliski list VIGRED. Predstojniki so ga odločili za profesorja in za šolski poklic se je pripravljaval na ljubljanski univerzi s študijem sla-

vistike in klasične filologije. Bog pa je po nastalih razmerah pokazal o. Bernardu drugačno pot: nemesto za kateder je odšel v ZDA med slovenske izseljence ter jim posvetil tri polna desetletja. Bil je priznan ljudski misijonar, župnik po raznih slovenskih farah (eno je tudi ustanovil), vzgojitelj frančiškanske redovne mladine na ameriških Brezjah, večletni urednik mesečnika AVE MARIA... Amerika ga prizna tudi kot ustanovitelja BARAGOVE ZVEZE, ki je na njegovo pobudo začela leta 1929, začela organizirano delo za Baragovo beatifikacijo ter pospešila škofijski proces v Marquetteu, ki je bil lani srečno zaključen in prenesen v Rim. Ko so po zadnji vojni slovenski begunci po evropskih taboriščih čakali v negotovosti na izselitev, je o. Bernard sprejel tajništvo Lige (Slovensko pisarno N.C.W.C.) v New Yorku. V desetletnem neumornem delu je tisočem beguncev pomagal do naselitve ZDA.

Ko je končno beguncem odprla vrata tudi Avstralija in je o. Bernard videl potrebo izseljenških duhovnikov na peti celini, ga ni zdržalo. Že v starosti se je odločil, da še tu poprime. Tako ga leta 1955 že najdemo v Sydneyu, kljub svojim letom vsega v delu. Sprejel je poleg ostalega dela izseljenškega duhovnika tudi uredništvo in upravo MISLI ter oboje odložil šele lani, ko je to zahtevala njegova bolezen. V šali je večkrat dejal, da je trideset let posvetil domovini, trideset Ameriki, trideset pa jih bo Avstraliji. Ko sem mu to pri zadnjem obisku omenil, mi je prav po svoje med smehljajem dejal: "Nič ne bo! Škarta! Predčasno upokojen!..." Res po božji volji zadnjega tridesetletja ni izpolnil, brez dvema pa je naš pokojnik v osemnajstih letih dela v Avstraliji storil več kot bi marsikdo drug napravil v treh desetletjih. Dozorel je in si zaslužil svoj "predčasni pokoj" in svoje plačilo pri Bogu.

Kot duhovnik je bil o. Bernard vseskozi mož božji

Takole je poležaval o. Bernard že v februarju in si nabiral moči, da nam je še pisal članke za MISLI...

in kot tak priznan ob vseh, ki so ga pobljže in iskreno spoznali. Nam, svojim redovnim sobratom frančiškonom, je bil prava inspiracija, kako združevati molitev in delo ter končno tudi težo bolezní. Kljub starosti je bil na videz neutrudljiv, ko je bilo treba vršiti dolžnosti izseljenškega duhovnika v sto in sto variantah. "Če bom kaj koristil, bom prišel", mi je dejal, kadar sem ga poprosil za misijon v Melbourne ali Adelaidi, za vodstvo duhovnih vaj za naše sestre in podobno. Rad je obiskoval ostarele, bolnike, zlasti po umobolnicah. Sto in sto skritih del, za katere ne ve nihče, je šlo z njim v večnost. Ostala pa je njegova dediščina v dušah posameznikov, ki jim je dajal rast z besedo in zgledom ter delitvijo zakramentov. In pa bogata dediščina njegovega javnega dela, zlasti po MISLIH, ki je skriti ni mogel in je nam preceniti danes ni mogoče.

Seveda v svojem življenju o. Bernard ni imel samo prijateljev. Marsikdo ni razumel njegovih šal in je njegove — včasih ostre — dovpite vzel za hudo. Pa je mož na sto načinov pokazal, da z njimi ni mislil žaliti. Vsi dovpti so bili del njega samega, tako pristni, kot je bil pristen, neponarejen on sam. O tem bi menda lahko napisal celo knjigo. Zameril se je tudi takim, ki so prišli k njemu po nasvet, pa računali, da jim bo prav tisto povedal, kar si oni žele. Slabo so naleteli. O. Bernard se ni oziral na želje, ampak je gradil po načelih.

V svojem zasebnem življenju in v javnih nastopih je bil mož načel in od te poti ni odstopil do svojega zadnjega diha. Kompromisarstvo mu je bilo odvratno, v svoji doslednosti ni popuščal, pa čeprav se je tudi s tem komu zameril, včasih celo dvignil mnogo prahu. "Zamera gor, zamera dol", so bile znane njegove besede — še pri svojem zadnjem obisku bolnega o. Bernarda sem jih slišal iz njegovih ust. Trst, ki ga veter maje, nikoli ni bil, četudi je moral za to svojo vrlino marsikaj požreti in marsikaj pretrpeti. Brez hinavstva je znal povedati v lice ali napisati v svoje MISLI, če je čutil, da je tako potrebno za narodov blagor, ne v svoje opravičenje. Zase mu je bilo pri vsem tem malo mar in je znal stisniti zobe.

Zato ga kot kremenit značaj najlepše opiše ena sama slovenska beseda: bil je MOŽAK. To besedo je nedavno bivši ameriški senator slovenskega rodu, Frank Lausche, ki je našega o. Bernarda tudi osebno poznal in visoko cenil, lepo po domače razložil. Nima vsak jezik besede s tako globoko vsebino. Mož je med nami veliko, možakov pa žal ne preveč. In če smo kdaj možaka imeli med sebo, je bil to naš pokojnik. Kimavcev je med nami žal preveč na vseh področjih, ljudi z dvojnim obrazom, kompromisarjev v načelih, hlapčevskih značajev, ki prodajajo svoje prepričanje za skledo leče. Oče Bernard se jim je v svoji kremenitosti vse življenje smejal in si jih je ob prilikah tudi privoščil — danes jih še bolj pomilujoče gleda z onega sveta. Sam pa je do konca svoje poti ohranil v sebi možaka. Prav v tem ga vsaj v srcu gotovo spoštujejo tudi njegovi na-

sprotniki, četudi je na zunaj na račun našega pokojnega marsikdaj padla pikra in krivična beseda.

Oče Bernard! Vse leto smo s strahom pričakovali sporočila, da si končal svoje zemsko romanje. Končno nas je zadela tudi ta novica in nas napolnila s čudnim občutkom, da smo veliko izgubili. Po človeško gledano, je nastala vrzel, ki je ne bo moč nadomestiti. Po božje pa razumemo, da danes naši izseljenski družini pete celine lahko napraviš več, kot si v vseh letih svojega življenja med nami. Vera v vstajanje, ki si jo tako vneto oznanjal, naj spet zaživi med nami v vsakdanjem življenju, ne le na ustnicah! Narodna zavest, ki si ji v vsej svobodi in odkritosti ostal zvest do konca, naj postane med nami močna: da naj nam novega zagona v morju tujine ter morju dvomljivih narodnih interesov, ki uničujejo našo skupnost! Zahvalimo se Ti za vse, kar si nam dal v življenju. Graditi hočemo na bogati dediščini Tvojega dela in Tvojega zgleda. Hočemo biti možaki, kot si bil Ti!

Naj končam z besedami, ki jih je letos v aprilu v Clevelandu ob odprtem grobu rojaka povedal pisatelj

Karel Mauser. Tako lepo se nanašajo tudi na našega možaka Bernarda:

„ . . . V tujo zemljo ga pokladamo in marsikomu se zdi bridko. Pesnik Prešeren je nekoč zapisal, da “še umreti ni mogla stara Sibila, da so prinesli ji z doma prsti . . .” Mislim, da je lahko počivati tudi v tuji zemlji, če ležeš vanjo z načeli, za katere si živel. Če se nisi dal zlomiti, če si znal trpeti in nisi sovražil, če si znal sprejeti udarce, ne da bi jih vračal. Grobovi mnogih na tej tuji zemlji ostanejo tih toda mogočen opomin, da je slajše počivati svoboden v tuji zemlji, kakor z zaprtimi usti v domači.

Ni velik tisti, ki ima načela kakor diplomo v okvirju. Velik je tisti, ki po načelih živi, živi tako, da to komaj opazimo in živi tako do zadnje ure.

Svoboden je zdaj, kakor še nikoli v življenju ni bil. Veselimo se njegove svobode, zakaj vsak, ki ljubi svobodo do zadnje ure, jo na mogočen način podpira v tistih, ki še žive . . .”

Del množice,
zbrane okrog
odprtega groba . . .

. . . ko so trije
slovenski sobratje
opravljali molitve
zadnjega slovesa

Na grobeh

K.N.

LANSKO POLETJE sem bil po dolgem času spet doma. Po skoraj dvajsetih letih. Kaj vse se je spremenilo! Tujec sem postal vsem. Otroci so se z radovednostjo obračali za mano. Zastonj sem iskal znanih obrazov: nisem jih našel. Pa sem se otožen podal popoldne na pokopališče: tam so znanci, pod križi in kamni počivajo . . .

In res: ime za imenom sem prebiral. Pred mano so vstajali stari znani obrazi, vzbujali so se mi spomini. Koliko jih je že odšlo v večnost!

Sredi pokopališča sem obstal pri lepem nagrobniku. V zlatih črkah je bilo v marmor vklesano: TUKAJ POČIVA NAŠ LJUBLJENI SIN OTON. . . Otôn? Nisem se mogel spomniti, da bi poznal družinsko ime. Verjetno so se priselili v kraj že po mojem odhodu.

Vtopljenega v premišljevanje me je zbudil težak korak od glavnega vhoda. Star mož, s škropilnico in motiko v roki, je zaprl zarjavela pokopališčna vrata za sabo. Spoznal sem ga — grobarja Simona.

Ko me je zagledal, je stopil proti meni. "Ste ga tudi vi poznali?" je vprašal namesto pozdrava in pokazal na Otonov grob.

"Nisem. Tujec sem v tem kraju", sem potožil. Ni me spoznal, jaz pa se nisem hotel izdati.

"A tako, pa ne zamerite!" se je nekako opravičil in obrnil, vidno razočaran, da se z mano ne bo mogel pomeniti. Kaj pa zanimajo tujca domači mrličji!

"Kdo pa je bil?" sem ga poklical nazaj. Vedel sam iz mladih let, da je mož sila rad govoril, a kar je rekel, je res držalo.

"Kdo je bil? Saj lahko berete na spomeniku", se je obregnil.

"Že, že, a ime mi nič ne pove. Vidim le, da je kaj mlad umrl".

"Mlad, mlad! Še preveč mlad".

"Kaj pa je imel, da je tako mlad legel v grob?" sem postajal radoveden.

"Imel? Nič ni imel. To se pravi: pravih staršev ni imel . . ."

"To pa že ne bo res! Saj stoji tu v zlatih črkah, da so mu spomenik postavili ljubeči, netolažljivi starši".

"Gospod, se vidi, da ste tujec! Mar ne veste, da kamni lažejo? Še na pokopališču lažejo . . ."

Grobar je odložil škropilnico, se nasloni na motiko in začel: "Glejte, še lisice nauče svoje mladiče, kako naj se varujejo psa, kako naj se izogibajo lovca. In neumna koklja zna naučiti piščance, kako naj se skrijejo pred jastrebom. Človeške matere pa ne znajo več učiti svojih otrok, kako naj živijo . . . In taki otroci se izgube, kakor se je izgubil Oton. Že mlad je bil poln muh, a nobeden ga ni posvaril, še učitelj ga ni smel. Če mu je pokazal le svoj kriv prst, že je pritekel Otonov oče in grozil z nadzornikom. Če ga je sosed za lase, ker mu je ubil steklo v oknu, je mati že po vsej vasi kričala, da bo šla na sodnijo zaradi tako surovega sosedu. In Oton je zrastlel v divjaka, da smo se ga vsi bali. Pijača, pretepi, ponočevanje . . . Če je naredil škodo, je pa oče poplačal, da ni bilo treba sinu sedeti. Veseli smo bili, ko je odšel v mesto. Tam pa se je čisto zavrgel in lahkoživo življenje ga je popolnoma uničilo. Šele v bolnišnici mu je strežnica — redovnica v civilu — pravila o Bogu. Rešila mu je dušo, življenja mu ni mogla . . . Njegova mati hodi skoraj vsak dan na njegov grob, posaja nanj najlepše rože, jih pleve in zaliva — saj sami vidite! — in joka. Če bi tako gojila otroka, kot goji njegov grob, bi še danes lahko živel . . . — Zato pa laže kamen, če govori o ljubečih starših. Če tako hodim med grobovi, vselej tuhtam o tem: Še marsikdo bi lahko živel! In ko berem po kamnih o ljubezni, mi pride vselej na misel, da kamni lažejo . . ."

Umolknil je, jaz pa sem skušal zagovarjati žive: "Tako hudo pa menda spet ne bo!"

"Ne verjamete? Kar pogledajte tam na desno v drugi vrsti . . . Ne, ne, še bolj na desno!" je zaklical za mano in še sam pristopil ter mi pokazal pravi grob. "Pogledajte ta lepi kamen od 'ljubeče žene'! Mar bi bilo treba temu možu že ležati pod rušo? Spet ljubezen, a drugačna, kot pri Otonu! Dober mož je bil in dolgo je že, ko

je prišel v te kraje. Tisto veliko kmetijo na hribu je kupil. Popravljal je moral marsikaj in zašel v dolgove. Garal je noč in dan, ona pa je igrala gospo. Pa je hotel prodati malo hišico zraven posestva, da bi bilo skrbi manj. Ona pa ne in ne! Še je garal, a kar naenkrat srce ni hotelo več. Kap. Potlej pa je ona norela in si pulila lase. In postavila mu je kamen; saj lahko berete: Srčno ljubljenu, nepozabnemu možu . . . Gospod, ali verjamete? Jaz ne! Kamni lažejo . . .”

In stopila sva nekaj kamnov naprej. Zopet je postal zgovoren v svojih dokazih o lažnivih kamnih.

“Tu poglejte sliko na spomeniku! Še mlada je bila, pa je trpela, da bi se kamnu smilila. Domačim pa se ni. Preberite napis”, me je naravnost silil.

“Tukaj počiva nadvse ljubljena žena in nepozabna mati . . .” sem prebral.

“Pa še nekaj manjka: ‘mučenica’ bi morali napisati”, je kimal predse. “On je bil vedno čudak, trd in surov. Ona pa tiha, potrpežljiva, ljubezniva do vseh. Pa je zbolela za rakom. Zunanaj ga dolgo ni bilo videti, znotraj pa jo je peklo, da bi kričala od bolečin. A ni smela. Nihče v hiši ji ni verjel, češ: lenuhariti hoče. In morala je delati. Kaj delati: garala je kot črna živina. Cele noči ni spala, pa se ni smela niti premakniti, tako je bil mož surov. Ko je obležala, je bilo v enem mesecu po njej. Sama kost in koža jo je bila, ko jo je Bog rešil — siroto . . . Ali zdaj verjamete, da tele zlate črke lažejo in jim ne smeš verjeti?”

Medtem je stopil k bližnjemu grobu in ga začel čistiti. Mož je znal kaj mikavno pripovedovati in sem stopil za njim. Obstal sem pri grobu pokojnega župnika: na kamnu je bilo samo njegovo ime in letnica.

“Pri tem kamnu pa res ne morete reči, da laže”, sem ga hotel ujeti.

Grobar pa me je temno, skoraj grozeče pogledal: “Da, na ta kamen si res niso upali napisati laži, na ta kamen res ne. Resnico pa so tudi zamolčali . . .”

“Zamolčali?” sem se začudil.

“Le pomislite, kaj bi rekli tujci, če bi morali brati na tem kamnu: Tu počiva župnik, ki

so ga farani ubili . . .”

“Ubili?” sem bil skoraj preglasen.

“No, ne z nožem ali s kolom pobili, to ne. Čisto drugačno orožje so rabili. Jeziki so ga umorili, tega dobrega gospoda, hudobni lažnivi jeziki . . .”

Umolknil je, jaz pa sem silil radovedno vanj: “Povejte mi!”

“Nak, tega ne pravim rad! Pa saj si lahko mislite. Iz muhe, iz nič so napravili slona. Nekaj brezvercev je zanetilo laži, razpihale so pa ogenj jezične pobožne babnice — no, pa moški niso bili nič boljši. Kako so ga po nedolžnem vlačili po zobeh! Kaj slabega vsak rad posluša in verjame, pa se še vpraša ne, če je res. Pošte-ni so zmajevali z glavami, a nekaj ostane pri vsakem. In dobri gospod je izgubil zaupanje pri ljudeh, v cerkvi, celo pri nauku. Preveč zaničljivih pogledov je videl med farani. Strli so ga, da mu je udarilo na srce. Trpel je in molil. ‘Ko bom umrl, se jim bodo že odprle oči’, mi je enkrat potožil prav tukajle med grobovi. Ko

Samotni grob v miru zimske narave . . .

je legel za smrt, so ga raznašalke laži šle prositi odpuščenja. Kako lepo jim je odpustil, a kmalu smo ga pokopali. Zdaj pa iste klepetulje hodijo urejevat njegov grob. Strupa, ki so ga sejale v srca, pa ne morejo iztrebiti: še danes pade kakšna na pokojnikov račun . . .”

Zamišljen sem stal pred duhovnikovim grobom, grobar je pa stopil po stezici, obstal pri drugem kamnu, za hip pomolil in nato z vidno ljubeznijo zasadil motiko. Stopil sem za njim: mlado dekle počiva tu, sem razbral na kamnu.

“Da, da, Bog bo sodil”, se je bolj zase oglašil grobar. “Že v tem življenju plačuje, posebno grehe proti ljubezni”. Zazrl se je v grob in ponovil isto misel. Ko je opazil moje začudenje, je nekam mirno nadaljeval: “Čudno sem vam zdi, kajne gospod, da tako govorim. Glejte, jaz že okušam to plačilo”, se je utrgalo iz njega.

“Vi? Saj vam ne verjamem”, sem pač moral nekaj reči.

“Le verjemite! Še nobenemu nisem povedal, vam pa bom. Tuji ste, jutri ali pojutrišnjem verjetno spet odhajate in vas ne bo več. Glejte, Marica je bila dobrega srca, čedna in vesela. Žal tudi malo lahkomišljena. Pretrd, prestrog sem bil s svojo hčerjo. V mesto je odšla, da bi tam imela lažje življenje. Pa je že čez leto ali

kaj prišla domov — z dojenčkom v naročju. V joku je obžalovala vse in me prosila usmiljenja. Jaz pa nisem mogel preboleti sramote. Odslej ni imela pri meni vesele ure . . . In potlej: najprej je šlo otroče, komaj nekaj mesecev staro. Tamle med otroškimi grobovi je pokopan njen sinček. Marice pa tudi ni nobena reč več držala: kar zvenela je. O, koliko sem že obžaloval vse grobe besede, ki sem jih dajal svoji hčeri in nedolžnemu otroku! Kaj bi dal, če bi še enkrat prišla! Kako dober bi bil z njo! Pa ne! Mirno počiva pod temle kamnom, ne bo je več! Jaz pa sem sam s svojim kesanjem . . . To je plačilo zame . . .”

Nisem vedel kaj reči, grobar Simon pa se je obrnil in se z velo roko obrisal po licu. Brez pozdrava je odšel, saj mu je pridušen jok zadrgnil grlo. Samega me je pustil pri grobu svoje hčerke in ni se več prikazal tisto popoldne.

Mrak se je že delal, ko sem zapuščal grobove. Mislil sem na grobarja Simona in še mi je zvenela v ušesih beseda njegove življenske izkušnje: “Marsikdo bi ne prišel tako zgodaj v grob, če bi bilo med ljudmi več prave ljubezni! . . .”

Še vedno jo slišim, četudi sem zopet daleč od domačega pokopališča.

NAŠA PRIMORSKA

Tu je nadaljevanje in konec članka prejšnje številke o naši Primorski, ki nam ga je poslal J.Š. — Urednik

V Gorici so Slovenci pozidali že pred desetletjem lep Katoliški dom, kjer prirejajo svoje kulturne predstave. Najuglednejša je *Cecilijanka*, na kateri nastopijo naši cerkveni zbori od Kanalske doline do Trsta. Ta prireditve je proti koncu novembra ali v začetku decembra: kdor se takrat mudi na Primorskem, je ne sme zamuditi. Zanimivo in žalostno obenem je dejstvo, da časopisje matične Slovenije to visoko kvalitetno prireditev zamejskih Slovencev, ki bi ji v evropskem prostoru težko našli podobno, popolnoma ignorira. Človek se samo sprašuje, kje je v tem kričečem primeru matičnost domovine in enotni kulturni prostor?

Razveseljivo je vedeti, da so v Gorici pravkar dokončali slovenski Zavod sv. Družine (ulica Don Bosco 66), ki ga oskrbujejo naše šolske sestre. Zavod je nov zgovoren dokaz slovenske katoliške zavesti in pozhrtvovalnosti. Na Corso Verdi 120 pa imajo svojo hišo tudi slovenske Marijine sestre Čudodelne svetinje.

Pročelje slovenskega Katoliškega doma v Gorici

Če že doma v Sloveniji katoliška misel ni tako svobodna, kot bi morala biti, smo tukaj v Gorici lahko hvaležni Bogu, da smo ob meji in tako rekoč eno z domovino, obenem pa vsaj zdaj lahko lepo razvijamo de-

javnost svoje slovenske katoliške tradicije. Četudi je Gorica skupna slovenskim in italijanskim ljudem, nam je lahko kljub temu domača; ne le Primorcem, ampak tudi drugim Slovencem. Žalostno je, da se takoj onstran jugoslovanske državne meje začenja Nova Gorica, zgrajena po vojni za več tisoč prebivalcev, farne cerkve pa jim oblasti ne dovolijo zgraditi.

Ker smo že skočili preko meje, nas zadivi nad bližnjim Solkanom dvigajoča se slavna božja pot **Sveta gora** s svojo milostno podobo, ki jo je svetišču leta 1539 podaril oglejski patriarh. Na goro vozi žičnica, a svetišče je dosegljivo tudi po cesti. Južno od Gorice leži ob reki Vipavi na hribčku druga pomembna božja pot: Mirenski grad, s prelepimi slikami Toneta Kralja. Tudi cerkev v goriškem predmestju Štandrež so ponša s kraljevimi freskami. Umetnik Kralj, priznan med največjimi slikarji na Slovenskem, je skoraj vse svoje umetniško delo posvetil Primorski. Tu je poslikal številne cerkve prav v času najhujšega fašističnega pritiska. Poslikal je tudi božjepotno svetišče na Sv. Višarjah nad Kanalsko dolino pri Žabnicah, delu Koroške, ki spada danes pod Italijo.

Na jugoslovanski strani meje bi lahko obiskali še Kras, ki se dviga nad Vipavsko dolino. Tam je prelepi svet Škocijanskih jam in Postojnske jame, idilična kobilarina Lipica s svetovnoznanimi konji lipicanci, ki jih imajo še danes v konjušnicah nekdanjega cesarskega dvora na Dunaju. V goriški okolici bi si za okrepitev naročili znano frtaljo in vino rebula, na Krasu pršut in teran, dalje v rudarski Idriji slavne žlikrofe in ocvirkovco. Verjetno bi nas zvalila na obisk prelepa dolina reke Soče z idiličnimi kraji: Kanal, Tolmin, Kobarid... Tu v bližini je bil rojen priljubljeni goriški pesnik Simon Gregorčič. Pozdravil bi nas Bovec z dolinama Trento in Koritnico, ki segata pod same gorske velikane: Triglav (2863 m), Mangart, Jalovec, Kanin... Na Kanin je bila letos zgrajena žičnica, ki nas na svoji šest kilometrov dolgi žici iz Bovca (višina 500 m) potegne na Kaninske pode (višina 2220 m).

Če hočemo ostati v zamejstvu, pa iz Gorice lahko zavijemo proti starodavnemu **Čedadu**, ki nas gostoljubno sprejme s svojimi starimi cerkvami. Obkroža ga Slovenska Benečija s številnimi vasm, ki pa so danes žal močno razseljene. Nad Čedadom nas pozdravlja zgodovinska Marijina božja pot **Stara gora**, ki je vidna iz vseh strani naše Benečije. Kip Matere božje je temnega, skoraj črnega obraza. Lepo bi bilo, da bi obiskali tudi grob našega največjega in najzaslužnejšega slovensko-beneškega rojaka v Trčmunu, Mons. Ivana Trinka. Ob glavni cesti iz Čedada proti Kobaridu, pri Landarju oz. Podbonesecu (Pulfero) pa nas bo gotovo zamikalo videti prastaro cerkev, kjer so naši predniki že v stoletjih pred letom tisoč imeli svojo utrdbo. Visoko v pečini je pozidana ta cerkva: Sv. Ivan v Čelč.

Zadaj za Slovensko Benečijo je še dolina Režija, ki ima še danes starodavno slovensko govorico in bogato zakladnico starih pripovedk. Rezijskane ljudske pesmi so za slovenske glasbenike dragocena starina, saj so

Na grobu Msgr. Ivana Trinka v Trčmunu, velikega buditelja Slovenske Benečije

ohranile napeve, ki so bili že pred stoletji značilni našemu petju. Rezijo z njenim narodnim blagom ne imenujemo zastonj nekaj živ fosil, neprecenljivo okamenino, dokument slovenske preteklosti.

Seveda bodo na svojem obisku po teh naših zamejskih krajih nekoliko razočarani tisti, ki si predstavljajo slovenski značaj v nekakšnem alpskem tipu ali hribovski robatosti. Tu vsega tega ne bodo odkrili. Naši primorski predeli imajo mediteranski značaj, tako v svojem kulturnem čutu kot tudi v načinu mišljenja in izražanja. Prav v tem se temeljito razlikujejo od notranjih slovenskih predelov. Seveda pa zaradi tega niso nič manj slovenski.

Razočaran bo tudi tisti, ki bo pričakoval, da bo na vsakem koraku po naši zamejski zemlji slišal slovensko besedo. Slovensko izročilo po teh krajih moramo v veliki meri šele odkrivati. Zato pa je zadovoljstvo nad novimi spoznanji toliko večje. Vsak tak razočaranec naj vsaj malo premisli, v kakšnih okoliščinah so rastle in trpele naši rojaki po teh krajih. Res čudno, da jih je sploh še kaj ostalo! Temu ljudstvu nikoli nihče ni dajal opore, da bi ostali zvesti slovenski besedi in tradiciji: pomagali so si le sami pod vodstvom svojih duhovnikov. Najmanj opore pa jim žal nudi ravno današnja matična domovina — ali iz pozabljenosti, ali namerno, je težko reči. Da Belgrad naše zamejstvo ne briga, je razumljivo: saj v teh krajih ne plešejo "kola"...

Nova imena,
ki jih moramo dodati
za letošnje leto
Matici mrtvih.
Naj duše naših pokojnih
po božjem usmiljenju
počivajo v miru!

LOVRENČIČ Franc

* 25. 11. 14 — Podbela (Sedlo)
† 8. 11. 72 — Penrith (S), NSW

CORSINI Leopold

* ? 1916 — Trenta
† 15. 11. 72 — Perth, W.A.

BERGLES Hendrik Filip

* 13. 10. 31 — Heerlen,
Holandija
† 17. 11. 72 — Dandenong (M),
Vic.

DRAGOJEVIČ Milan

* ? — 27 let
† 18. 11. 72 — Diggers Rest,
Vic.

KOVAČIČ Katarina

* 25. 3. 07 — Sv. Vid pri Ptuj
† 27. 11. 72 — Brighton (M),
Vic.

ŠKOF Anton

* 5. 1. 28 — Obrov
† 1. 12. 72 — Altona (M), Vic.

COLJA Pavla r. Lozej

* 4. 8. 07 — Komen na Krasu
† 22. 12. 72 — Penrith (S), NSW

ČUŠIN Franc

* 10. 9. 26 — Podbela (Sedlo)
† 2. 1. 73 — Bright, Vic.

VENIKA Jože

* 6. 3. 09 — Nozno, Gor. Brda
† 14. 1. 73 — Bankstown (S),
NSW

KLEMENT Karel

* 1. 11. 36 — Matjaševci
(Kuzma)
† 8. 2. 73 — Anglesea, Vic.

ZADRAVEC Avgust

* 18. 8. 34 — Spodnje Kraplje
† 9. 2. 73 — Blacktown (S),
NSW

ARHAR Pavle

* 9. 1. 29 — Žminec pri Šk.
Loki
† 23. 2. 73 — blizu Penritha
(S), NSW

SABADIN Franc

* 15. 7. 07 — Gožon pri Kopru
† 10. 3. 73 — Williamstown
(M), Vic.

KOROTANCHNIK Franc

* 3. 3. 1898 — Sv. Kunigunda
pri Konjicah
† 10. 3. 73 — Fairfield (S), NSW

URBANČIČ Zvonko

* 18. 2. 50 — Vršac, Banat
† 13. 3. 73 — blizu Seymourja,
Vic.

MAGAJNA Ivan

* ?
† 3. 73 — blizu Onslowa,
W.A.

KOS Ivan

* 15. 5. 07 — Kosova vas pri
Ročinju
† 26. 3. 73 — Kangaroo Point
(B), Qld.

DAJNKO Engelbert

* 19. 11. 22 — Murska Sobota
† 5. 5. 73 — Praharn (M), Vic.

TRBANC Francek

* 19. 5. 73 — Sunshine (M),
Vic.
† 20. 5. 73 — Sunshine (M),
Vic.

TEKLIČ Rose Marie

* 31. 5. 73 — Carlton (M), Vic.
† 31. 5. 73 — Carlton (M), Vic.

BOHTE Veronika

* 4. 6. 73 — Carlton (M), Vic.
† 10. 6. 73 — Carlton (M), Vic.

SCHUBERT Valentina

r. Grassmayr
* 10. 2. 03 — Tržič na Gor.
† 20. 6. 73 — Caulfield (M),
Vic.

SIMČIČ Stanislav

* 22. 2. 21 — Kojsko
† 22. 6. 73 — Bankstown (S),
NSW

GRAMC Terezija r. Rupar

* 27. 12. 1898 — Mrzlava vas
† 27. 6. 73 — Glenroy (M), Vic.

SVETINA Zora

* 3. 1. 06 — Kačiče pri Divači
† 1. 7. 73 — Heidelberg (M),
Vic.

KOSMAČIN Jože

* ? — 1910 — Sedlo pri Bre-
ginju
† 2. 7. 73 — Bedford Park (A),
S.A.

LAPUH Ana r. Kiderič

* 14. 4. 16 — Kunšperk
† 8. 7. 73 — Traralgon, Vic.

ČESNIK Pavel

* ? — Drskovče (45 let)
† 11. 7. 73 — Sydney, NSW

FERFOLJA Jožefina

* 15. 3. 54 — Linz, Avstrija
† 14. 7. 73 — Wagga, NSW

KOVAČIČ Feliks

* 1. 10. 06 — Škofjasko, (Celje)
† 16. 7. 73 — Wagga, NSW

ČAR Veronika

* 24. 1. 01 — Kapla (Brezno
ob Dravi)
† 4. 8. 73 — Melbourne, Vic.

ZELKO Franc

* 1. 6. 24 — Dolane, Prim.
† 12. 8. 73 — St. Albans (M),
Vic.

FRENETIČ Peter

* 12. 8. 73 — Blacktown (S),
NSW
† 12. 8. 73 — Blacktown (S),
NSW

FRENETIČ David

* 12. 8. 73 — Blacktown (S),
NSW
† 12. 8. 73 — Blacktown (S),
NSW

ŠULIGOJ Vojko

* 24. 5. 24 — Kanal ob Soči
† 13. 8. 73 — Dandenong (M),
Vic.

BREGANTIČ Tereza r. Komjanec

* 22. 11. 11 — Števerjan
† 19. 8. 73 — Adelaide, S.A.

KOVAČIČ Rudolf

* 18. 2. 12 — Mali Komor
† 23. 8. 73 — St. Albans (M),
Vic.

ŠKERGET Rudi

* 11. 12. 60 — Williamstown
(M), Vic.
† 8. 9. 73 — Footscray (M),
Vic.

ŠTEMAC Mate

* 7. 1. 31 — Pasjak, Istra
† 12. 9. 73 — Heidelberg (M),
Vic.

OSTROŽNIK Cvetko

* 22. 4. 33 — Stopnik (Dol.
Trebuša)

† 14. 9. 73 — Thornbury (M),
Vic.

ČUFAR Danilo

* ? — Podbrdo (51 let)
† 17. 9. 73 — Bondi (S), NSW

MOHOR Martin

* 15. 10. 37 — Mrzava vas
(Čatež).
† 8. 10. 73 — Heathcote (S),
NSW.

PLEŠKO Anton

* 31. 7. 18 — Gornja Radgona
† 14. 10. 73 — Pyalong, Vic.

ČAR John

* 20. 12. 05 — Idrija
† 14. 10. 73 — Fitzroy (M),
Vic.

AMBROŽIČ p. BERNARD, OFM

* 20. 4. 1892 — Gabrje, Do-
brova pri Ljubljani
† 23. 10. 73 — Darlinghurst
(S), NSW

Lepo prosimo: javite uredništvu, če
vam je znano še katero ime v tem
letu umrlega rojaka!

Kaj pa naš misijonar?

O PATRU EVGENU, misijonskemu posinovljencu sydneyjskih Slovencev, že nekaj časa nismo nič pisali. Razen pozdravov in zahvale, kar je v zadnji številki MISLI bolj na skopo omenil p. Valerijan, res nismo imeli kaj. Zadnje mesece se ni oglašal, da nas je zanj je kar skrbelo. Prav za prav niti ne vemo, kako se mu je tisti vodnjak posrečil. Ali je pater prišel srečno do vode? Zvedeli pa smo iz drugih virov, da je mož pri delu štrbunknil iz lestve v vodnjakovo globino in se kar precej polomil. Bil je delj časa pod zdravniško oskrbo. Ker sam omenja zdaj kot vzrok odlašanja pisanja poleg dela in preutrujenosti tudi bolezen, radi vzamemo to na znanje in opravičilo. O svojem zdravju piše: "Takole naj povem: zlizal sem se, hvala Bogu. Vendar me še vedno ščegeta po hrbtu. A skrbi in delo vse to s silo premagujejo, kajti pri pičlih sredstvih, ki so nam na razpolago, moramo stroške manjšati z lastnimi rokami . . ." Najbolj ga je skrbela hrbtenica, pa se je kočno le vse dobro izteklo, četudi posledice padca še čuti.

Tako si p. Evgen ni dal ravno dosti počitka po ti- stem nesrečnem padcu, čim ga je bolnišnica odpustila. Prej je kopal vodnjak in lezel v zemljo, zdaj pa pleza po lestvi navzgor — po strehah. Stare misijonske kapelice popravlja in nove gradi. Poslal nam je nekaj slik, ki kažejo njegovo delo. Na njih se vidi, da je misijonar kaj zmožen zidar, tesar in krovec. Ena kapelica je imela le šibko slamnato streho, čeprav je bila sicer kot stavba "boljše sorte", kakor sam omenja. Neredko so vaše kapelice le malo večje okrogle kolibe domačinov. To slamnato streho je namenil zamenjati za solidno pločevino, kar pa je zahtevalo tudi novo ostrešje, ker staro teže ne bi zdržalo.

Na eni poslanih fotografij vidimo novo ostrešje druge njegove kapelice. "Veter mi je lepega dne slamnato streho enostavno dvignil v zrak in vse skupaj se je sesedlo. Čeprav težko, sem vendar moral takoj misliti na kaj trdnjše . . ." je napisal za sliko. Na isti

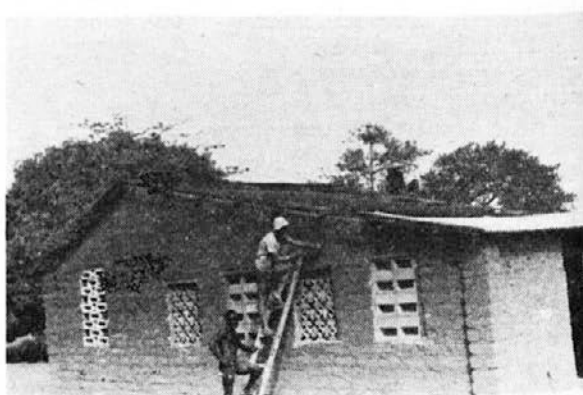
sliki se pater tudi sprašuje: "Ali moja strešna konstrukcija odgovarja arhitektskim predpisem? . . ." Ne vem, kaj bi naši bralci-tesarji rekli in kako bile ostrešje ocenili, sam se pa na take stvari tudi ne spoznam. Odgovarja jim dalje kar p. Evgen z izjavo: "Je pač tako: misijonar mora biti vse — arhitekt, tesar, zidar in pleškar . . ." Z drugo besedo: kar in kakor znam, tako delam. Pa mi pridite pomagat, če se vam zdi, da sem pri delu "pocar"! . . . Da to ne bo držalo in da je p. Evgen kaj pripraven za vsa dela, dokazuje dejstvo, da hodi popravljat kapelice in misijonske postaje celo izven svojega delokroga. Misijonarji si morajo pač med seboj pomagati — vsakdo pa ni priročen za takale dela. P. Evgen dostavlja: "Čeprav so vse naše stavbe iz navadnega blata, jih pločevinasta streha napravi palače. Ob koncu dela rečemo po svetopisemsko: . . . In bilo je dobro! . . ."

Mi vsi mu želimo, da bi še dosti afriških kapelic popravil ter prekril in novih pozidal. Samo da z lestve ne bo padel, kot je takrat v vodnjak! Kaj pomaga še tako čedna kapelica, če ni misijonarja, ki v njej zbere vernike, jih uči in jim mašuje ter deli Kruh močnih!

Misijonskemu avtu, ki ga ima na razpolago v obširnem delokrogu, je dal p. Evgen ime "Katrea". Za vse mu služi, pravi pa o njej, da "vozi vse preveč vzdihovaje po teh slabih potih". Vendar z njo napravi kilometre in kilometre v službi potrebnim. "Katrea" je večsih taksi, večsih prevoznik, večsih rešilni avto — pater pa v njej prevoznik, bolniški strežnik, zdravnik, apotekar . . . Zato nas iz srca zagotavlja, da mu pridejo naši darovi zares prav in služijo v najboljše namene. Lepo se zahvaljuje avstralskim dobrotnikom, zlasti Sydneyu, za vso dobrohotno pomoč. V tem je na lep in neprisiljen način vključena tudi želja po nadaljni pomoči. Saj pravi star pregovor: Lepa zahvala je nova prošnja! Naj bi mu to zamerili? Bog ne da, če je v nas še kaj krščanskega duha!

Vse te "afriške novice" sem razbral iz zadnjih strani poslanih fotografij, kjer je p. Evgen izrabil s svojo drobno pisavo vsak prostorček. Na eni izmed njih pa je posebej napisal nekaj za naše male, ki se zanimajo zanj in za Afriko zbirajo darove. Takole se glase njegove besede:

"Dragi otroci! V imenu otrok, ki me obdajajo na sliki in še drugih, ki jih ni na sliki, se vam iskreno zahvaljujem za vašo dobroto. Vsaka vaša žrtvica je Bogu zelo všeč in si z njo nabirate zaklade v nebesih. Na sliki lahko vidite eno najlepših hiš v afriški vasi. Pa boste rekli: saj ni prav nič lepa . . . Za nas tukaj pa je. Veste, tukaj so običajno hišice domačinov tako majhne in slabe, da so bolj primerne za koze ali za kuža. In vendar v njih prebivajo ljudje . . . Kot vidite na sliki, na naših otrocih ni kaj prida oblek, če jih je sploh kaj. Pa ne zato, ker je otrokom prevroče, ampak

Takole p. Evgen gradi kapelice ter jim popravlja strehe

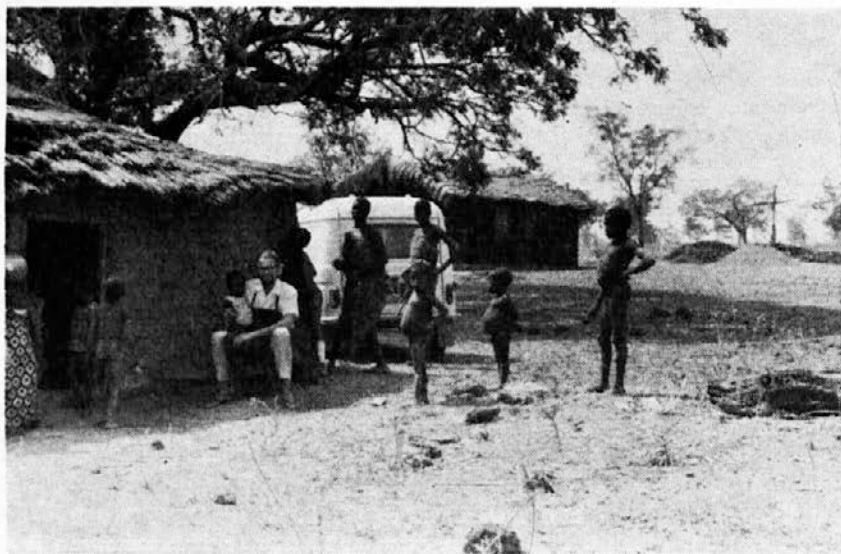
zato, ker nimajo kaj dati na sebe. Če pa kateri otrok ima kako krpo, bi jo vi verjetno ne marali niti za brisanje prahu . . . Kajne, da boste v bodoče še rajši pomagali svojim črnim bratcem in sesticam? Bog vam povrni! Jaz pa bom še kaj napisal o njih in poslal še kakšno fotografijo . . ."

Otroci, kaj pravite? Zlasti sydneyški, saj tudi vam pripada skrb za posinovljenca p. Evgena.

Na fotografiji bolnika, ki leži v cestnem prahu in čaka, da mu kdo pomaga do misijonske bolnišnice (rešil ga je s svojo "Katrea" končno p. Evgen), pa je naš afriški misijonar napisal nekaj vrstic bolnemu p. Bernardu. Takole piše: "Dragi oče! Ko ste prispeli na goro Kalvarijo in ste tako najbolj tesno zedinjeni s Kristusom, se obračam na Vas. Že veliko dobrega ste storili misijonom: tudi zdaj v trpljenju bolezní se radi spominjajte nanje! Čeprav so trenutki bolečin težki, vendar so to najbogatejši trenutki, polni apostolskih sadov. Vaše darovanje trpljenja, dragi oče, mi bo v veliko

pomoč pri misijonskem delu in sem Vam za Vaše žrtve iz srca hvaležen . . ."

Ta prošnja brez dvoma velja tudi drugim bolnikom. Spominja jih, da tudi oni lahko kaj store za misijone in uspehe naših misijonarjev. Saj je vsaka žrtev pri Bogu veliko vredna, obenem pa pomaga tudi nam samim, da smo v bolezní potrditvejši in zares vdani v božjo voljo.

Ena afriških vasi v Togu. P. Evgen sedi pred "najlepšo hišo v vasi" med svojim ljudstvom.

Izpod Triglava

TUDI NAŠI KRAJI SO LEPI, pravijo občani Krke, ki so nedavno ustanovili svoje turistično društvo za razvoj turizma v domačem okraju. Res po Dolenjskem ni visokih planin, a privlačnost krške okolice je kaj raznolika in tudi svojevrstna: lepota pokrajine, polharska tradicija in druge oblike lova, bogat ribolov, bližina zgodovinskih in kulturnih spomenikov. Med temi ni na zadnjem mestu Jurčičeva Muljava...

Poročilo pravi, da slikovito dolino že sedaj obiskuje vedno več domačih in tujih izletnikov.

UVOZ SE JE POVEČAL visoko nad zastavljeno mero, so doma ugotovili za prvo polovico leta. V primeri z lanskim letom je uvoz porastel kar za 38%, izvoz pa le za 13%. Sama Slovenija je v tem še na slabšem: res je izvoz za 16% večji od lanskega, zato pa tudi uvoz za 48% višji. Tako je znašal letos zunanjetrgovinski primanjkljaj v Sloveniji 2.92 milijarde dinarjev, lanski pa le 1,2 milijarde.

Iz poročila je razvidno, da ogromni primanjkljaj v zunanji trgovini krijejo dohodki tujkega prometa, še v veliko večji meri pa pošiljke denarja v tujini zaposlenih državljanov.

LANI SO TARNALI O POPLAVAH, letos pa je bila v domovini suša. Sredi septembra je bila pri Trenti struga Soče v dolžini pol kilometra brez kapljice vode. Poročilo pravi, da je nekaj malega vode našlo pot kar pod običajno strugo, na vrhu pa je ostalo le suho kamenje. Ribiči so morali reševati postrvi in jih prenašati do vode, da niso poginile. Ubogi ribiči! Kar vidim njih kisle obraze. Saj tekega športa niso preveč vajeni in se — hvala Bogu — tudi pri Soči ne zgo- di pogosto.

Temu poročilu moramo dostaviti zadnjo vest: suše je konec, zopet so bile **POPLAVE** na vrsti. Tudi Soča je šla preko roba in Paka je pri Šošanju prvič po regulaciji prestopila bregove.

O "SONČNEM VLAKU" smo že svoj čas poročali. Tudi letos v septembru je na svoji poti po Avstriji in drugih državah obiskal Slovenijo. Vozil je 450 invalidov iz Italije in Avstrije. Beremo, da so se prejšnja leta te vožnje udeležili tudi slovenski invalidi, za letošnje potovanje pa žal ni bilo kreditov.

DANES JE MODERNO, vsaj tako pravijo, da se mladi žele poročiti v parku, na pečini nad obalo in podobno. Vsaj od časa do časa najdemo v dnevnem časopisu sliko take poroke. Mlade navdušuje roman-

tično ozadje, stari pa zmajujejo z glavo: zmešano dvajseto stoletje!...

Se čudno sliši, pa moramo kar priznati, da smo to "zmešano dvajseto stoletje" in poroke pod milim nebom začeli — Slovenci. Nedavno sem bral, da sta se 11. septembra 1900 na Kredarici pod Triglavom na 2515 m nadmorske višine poročila Jelica Horvat in Ivan Korenčan. Poročil pa ju je znani ljubitelj planin, "triglavski župnik" Jakob Aljaž. Tako so ga imenovali zato, ker je vrh Triglava spadal v njegovo župnijo. Stolp, ki ga je mož na Triglav postavil, se še danes imenuje po njem: Aljažev stolp.

Ob času one prve poroke na Kredarici še ni bilo kapelice. Zgradili so jo šele kasneje in je v teku let kar precej parov privabila k sebi, da so si med gorskimi velikani obljubili večno zvestobo. Če je večna zvestoba zato kaj bolj držala, pa nam ni znano...

POD "POLITIČNA DEJANJA" v Jugoslaviji res lahko vse namečeš, ko hočeš s tem očitati Cerkvi, da sega preko svojih meja. V belgrajskem dnevniku "Politika" je dne 29. septembra novinar Tomo Milić pisal o aktivnosti župnije v Kosovski Vitini, ki "hoče zlorabljati svoje pravice in svoj položaj" ter imajo "nekatera njena dejanja politični značaj". Nato pa citira, kaj pod tem misli. Tole spravi na dan: "Študenti dijakov v verskih šolah, zbira sredstva za gradnjo verskih objektov, razširja versko čtivo, organizira verske praznike in podobno." Hudi "politični" prestopki! Res ne vem, o kakšni verski svobodi lahko govorimo v državi, kjer se Cerkvi zaradi takele aktivnosti lahko očita "politika"...

SLOVENSKEGA ROMANJA V LURD se je letos udeležilo okrog 620 ljudi, med njimi tudi precej bolnikov. Obisk Lurda je trajal od 2. do 9. septembra in ga je vodil mariborski škof dr. Maksimiljan Držečnik. Največ skrbi in odgovornosti pa je nosil pater dr. Marijan Šef, ki je po poklicu duhovnik in zdravnik ter je bil duša vsega romanja.

Zanimivo je poročilo, da so v istih dneh priromali v Lurd tudi Cigani, kar okrog 4000. Sami so organizirali procesijo, pri kateri je nosil Najsvetejši naš škof Držečnik. Tako jim je Slovenec pomagal iz zadrege, ker svojega duhovnika niso imeli.

V AJDOVŠČINI so počastili tretjo obletnico smrti slikarja Vena Piona s tem, da so v Pilonovi domačiji odprli njegovo galerijsko in muzejsko zbirko. Umetnik je mestu daroval 37 slik, 51 grafik, 159 risb, 50 umetniških fotografij in vrsto drugih umetnin iz svoje osebne zbirke. Upati je, da bo dom pokojnega domačega umetnika postal pravo kulturno središče Ajdovščine.

IDRIJSKA ČIPKARSKA UMETNOST, tako znana in tako edinstvena, vedno bolj pojema. Škoda, če je res v zatonu. A domači listi pišejo, da je številni klekljarji iz števila 6000 padlo na 1000, pa še od teh precej čipkaric ni kaj preveč aktivnih. Mlada generacija se za klekljanje ne zanima preveč — dekleta si raje iščejo lažji zaslužek v tovarnah...

P. BAZILIJ SPET TIPKA

5. novembra 1973

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Adelaidski naslov: Holy Family Slovene Mission,
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

● Tudi v novembru, ko se spominjamo vseh naših pokojnih, moramo dolgemu seznamu dodati novi imeni. Oba naša rojaka sta umrla isti dan, eden v bolnišnici, drugi na cesti — žrtev svojega poklica kot prevoznik.

Na nedeljo 14. oktobra v ranih urah se je na poti proti Brisbane s svojim tovornjakom smrtno ponesrečil **Tone PLEŠKO**. Nesreča se je zgodila nekako 17 milj iz Keilorja, na ovinku pri Mallion Creek Bridge. Pyalong. Težko je reči, kako se je pripetilo: tovornjak s tovorom je ostal na cesti, kabino s šoferjem pa je vrglo za cesto in jo popolnoma zmečkalo.

Pokojni Tone je bil rojen dne 31. julija 1918 v Gornji Radgoni. Leta 1944 se je v Mariboru poročil z Anito Mally in v decembru 1956 s celo družino (hčerko Magdo in sinom Tončkom) iz Avstrije emigriral v Avstralijo. Naselili so se v Melbourne, okraj Hawthorn, in si ustvarili svoj domek. Tone je kmalu začel lastno prevoznišvo pod imenom TRIGLAV.

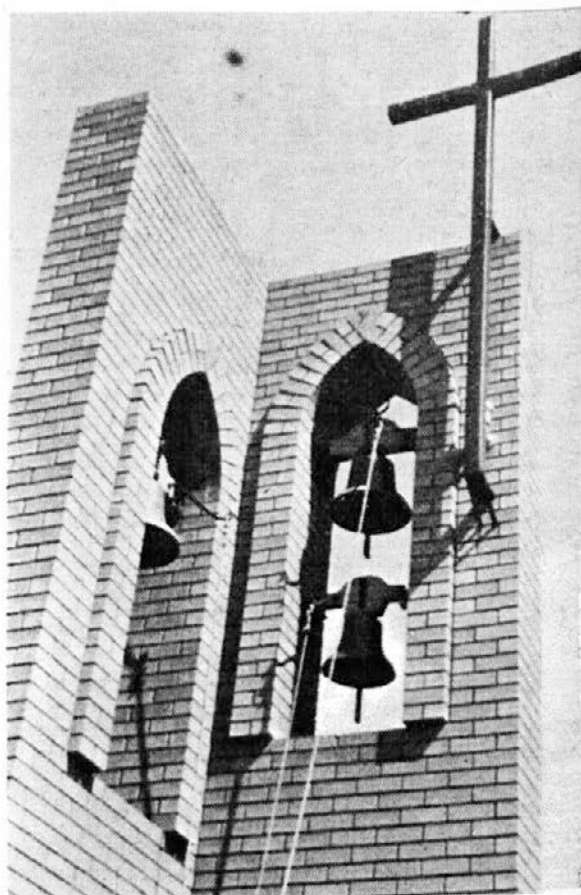
Ob krsti smo na terek zvečer v slovenski cerkvi zmogli za pokoj njegove duše rožni venec, na sredo 17. oktobra popoldne ob pol treh pa smo imeli mašo zadušnico, kateri je sledil pogreb na pokopališču v Templestowe.

S svojim vedrim in dobrohotnim značajem je bil pokojnik med znanci zelo priljubljen, vester v svoji službi in pazljiv, med mnogimi vozniki, ki jih je srečaval na poti, pa tudi zelo znan in spoštovan.

Pleškovi družini ob nenadni boleči izgubi naše iskreno sožalje, pokojnega Tonija pa ne pozabimo v svojih molitvah! R.I.P.

● V St. Vincent's Hospitalu pa se je isto nedeljo zjutraj steklo življenje **Johnu ČARU** iz St. Albansu. Več mesecev je bolehal in poležaval, končno je boleznijo podlegel. Bil je lepo pripravljen na pot v večnost in je nekaj dni pred smrtjo prejel tudi sveto mažljenje.

Pokojni John je bil rojen 20. decembra 1905 v Idriji.

Naši zvonovi v Kew.
Ob pogrebnih zavzove v zadnje slovo . . .

Izučil se je za mesarja, se v Kočevju spoznal v Elizabeto Greisch ter se tam 1932 poročil. Sredi zime, dne 20. decembra 1945, so ga novi oblastniki s številno družino brez vsakih sredstev nasilno izselili preko meje v Avstrijo. Od tam so Čarovi v septembru 1950 emigrirali v Avstralijo, kamor jih je pripeljala ladja "Nelly". Eno leto so bili v Milduri, nato pa so se naselili v St. Albansu. Tu so si ustanovili lastni domek, pokojni John pa je začel tudi lastno mesarsko podjetje.

Maša zadušnica je bila v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu na sredo (17. oktobra) popoldne, nato pa smo pokojnega rojaka spremili na zadnji poti. Pokopan je na keilorskem pokopališču.

Čarovi družini, bratu Viktorju in ostalemu sorodstvu naše iskreno sožalje. John, ti pa počivaj v miru!

● O smrti našega o. Bernarda, bivšega urednika, boste brali na drugih straneh. Četudi smo vse leto pričakovali zadnjega dne, je bil njegov odhod v večnost zame težak. Bil mi je vsa leta oče in zgled, ki sem ga zares občudoval.

Med boleznijo sem ga nekajkrat obiskal. Bil me je vselej vidno vesel, obenem pa se je hudoval, da zaradi njega delam tako dolgo pot. Udeležil sem se pogreba skupno s sestrama Silvestro in Hilarijo, da sem se od pokojnika poslovil tudi v imenu svojih vernikov. Pater Stanko po je bil že tako v Sydneyu, saj je v tem mesecu nadomeščal odsotnega p. Valerijana. Tako je nanj padla vsa teža priprave in organiziranja pogreba. — Melbournsko slovensko društvo je zastopal pri pogrebu dr. Jure Koce in na grob položil venec.

Blagega o. Bernarda priporočam vsem v spomin pri molitvah. Tudi nam je v teku let pri svojih misijonskih obiskih storil veliko dobrega, preko svojih MISLI pa je toliko let obiskoval mnoge slovenske hiše po Viktoriji in Južni Avstraliji.

● Nedelja 4. novembra, dan našega skupnega obiska keilorskega pokopališča in romanja v Sunbury, je tudi letos lepo potekla. Vročine ni bilo, saj je bilo oblačno, dežja pa — hvala Bogu — prav tako ne. Kar lepo število se nas je zbralo. Sicer je pa že tudi slovenskih grobov toliko, da pri blagoslovitvi komaj vse najdem.

Skupne grobove sem hotel letos opremiti z obnovljenimi ploščami, pa me je prehitel čas. Končno pa nas je tik pred novembrom presenetila še stavka pokopaliških delavcev, ki niti kamnoseku niso pustili pobrati stare plošče in jih očistiti.

● Kaj pa naši krsti? — Dne 29. septembra je iz East Keilorja prinesla h krstu družina Franca **Purgarja** in Jožefine r. Gionfriddo. Sinka bodo klicali za **Marka Pavla**. — 6. oktobra so bili trije krsti: **Marijanco** je dobila družina Milana **Oreškoviča** in Ane r. Baranj, Noble Park; **Michelle** pa je prvorojenka Stanislava **Cigan** in Cvetke r. Mlinarič, East Kew. Tretja punčka tega dne je **Julie Marie**, ki je razveselila družino Franca **Rozmana** in Elizabete r. Rep, Noble Park. — 13. oktober beleži krst **Tanje**, ki je nova članica družine Albina **Hrvatina** in Milke r. Tumbas, Flemington. — Janez **Rogelj** in Mira r. Wagner sta dobila prvorojenka **Aleksandra**. H krstnemu kamnu sta ga prinesla iz Glenroya dne 21. oktobra. — Isti dan je pri krstu zajokal tudi **Marko**, novi član družine Dragutina **Suntešiča** in Irene r. Szymenski, Campbellfield. — Dne 27. oktobra je bil krščen **David**. Dobila ga je družina Franja **Pete** in Irene r. Schwed, Footscray. — Za konec pa spet punčka: **Diana Carmen** je osrečila družino Štefana **Mužlaja** in Majde r. Pavšič. Prinesli so jo h krstu 28. oktobra iz Burwooda. — Vsem družinam naše iskrene čestitke!

● Slovensko poroko v naši cerkvi morem omeniti eno: Dne 27. oktobra sta si obljubila večno zvestobo **Marcel STARC** in **Ivanka MARKL**. Ženin je doma iz Smokvice, župnija Movraž, nevesta pa je iz Brezna ob Dravi. — Tudi še niso MISLI omenile poroke, ki je bila 8. septembra v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu: iz naših šolskih odskih nastopov nam vsem poznana **Jožica URŠIČ** je podala roko

Stanu BAZALUKU, ki je poljskega rodu.

Obema paroma naše tople želje na novo življenjsko pot!

● Gospa Milka Želko, vdova po Francu, ki je po dolgi bolezni umrl avgusta v St. Albansu, se iskreno zahvaljuje vsem, ki so ji v času žalosti in potrebe priskočili na pomoč. Lepo vsoto je preko g. župnika nabrala župnija, med rojaki v St. Albansu pa sta F. Dominko in g. Furjan za osirotelo družino zbrala \$416.00. Preko slovenske dušnopastirske pisarne je prišla pomoč zlasti od Društva sv. Eme, kjer so članice kasneje še med seboj posebej nabrale za Želkove lepo vsoto. Vsem prisrčna zahvala tudi z moje strani!

● Večerno mašo bomo imeli v naši cerkvi na praznik Marijinega darovanja, sreda 21. novembra; dalje na prvi petek v decembru (7. dec.) ter na praznik Brezmadežne, sobota 8. decembra.

● V **Wodongi** bo slovenska maša na tretjo novembrsko nedeljo (18. nov.) ob petih popoldne v običajni cerkvi. Povejte še drugim!

Adelaida bo imela slovensko mašo na četrto novembrsko nedeljo (25. novembra) ob štirih v Hindmarshu. Po maši bo obisk slovenskih grobov na pokopališču v Cheltenhamu ter molitve za vse naše pokojne.

V **Whyalli** bo slovenska večerna maša na torek 27. novembra, **Berri** pa je bo imel na četrtek 29. novembra zvečer.

TASMANSKI SLOVENC! — Pred božičem dobite obisk slovenskega duhovnika. Med Vami bo za nekaj dni p. Stanko, slovensko mašo pa boste imeli na **tretjo decembrsko nedeljo (16. dec.) ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije v Moonah**. Povejte še drugim ki niso naročeni na MISLI in tega ne bodo brali!

STARŠI! Ne pozabite na **MIKLAVŽEVANJE**: na prvo decembrsko nedeljo (2. dec.) po deseti maši v Baragovi dvorani! Napravite domače veselje svojim otrokom!

STARŠI, ki bi svojim sinovom radi privoščili prijetne počitnice v slovenski družbi: s p. Stankom sva napravila načrt in izprosila priliko za enotedensko počitniško kolonijo v frančiškanski hiši ob morju pri Morningtonu. V poštov bi prišel teden med 6. in 13. januarjem. Fantje doma izven Melbourn bi lahko prišli že takoj po novem letu in nekaj dni preživeli tudi v Baragovem domu (ali pa pri nas ostali še nekaj dni po tednu ob morju). Fantje iz Melbourn bi bili verjetno zainteresirani le za teden ob morju.

V poštov bi prišla starost nekoč od trinajstega leta dalje, izjeme pa so seveda možne. Če se bo priglasilo več starejših fantov, bomo napravili dve skupini. — Edini stroški bi bili za hrano v tednu ob morju.

Prijave sprejemamo najkasneje do 10. decembra. Pišite nam čim prej, če želite še kaj informacij. Naš namen je zblížiti slovensko mladino, ji nuditi malo domaše vzgoje in ji pripraviti tudi zdravo razvedrilo. Če bo poskus uspel, bomo pa videli v januarju.

OD MALTE DO RIMA

Po treh mesecih smo se odpeljali na aleksandrijski ladji, ki je na otoku prezimila in nosila znamenje Dioskurov. Ko smo se pripeljali v Sirakuze, smo ostali tri dni. Od tam smo jadrali ob obrežju in prišli v Regij. In ko je naslednji dan zapihal jug, smo drugi dan prišli v Puteole. Tam smo našli brate, ki so nas prosili, da smo ostali pri njih sedem dni.

In tako smo prišli v Rim. Ko so bratje o nas slišali, so nam od tam naproti prišli do Apijevega trga in do Treh tabern. Ko jih je Pavel ugledal, je zahvalil Boga, in se osrečil. In ko smo prišli v Rim, je bilo Pavlu dovoljeno stanovati zasebno, z vojakom, ki ga je stražil.

PAVLOVO DELO V RIMU

Čez tri dni je sklical judovske prvake. Ko so se zbrali, jim je govoril: Bratje, čeprav ničesar nisem storil zoper ljudstvo ali očetovske šege, sem bil vendar kot ujetnik iz Jeruzalema izdan Rimljanom v roke. Ti so me zaslišali in hoteli oprostiti, ker ni bilo na meni nobene krivde, ki bi zaslužila smrt. Ker so Judje ugovarjali, sem bil prisiljen sklicati se na cesarja, vendar ne tako, kakor da bi imel jaz svoj narod v čem tožiti. Iz tega razloga sem vas poklical, da bi vas videl in nagovoril. Zaradi upanja Izraelovega namreč nosim to verigo".

Ti so mu pa rekli: "Nismo dobili nobenega pisma glede tebe iz Judeje in tudi nobeden izmed bratov ni prišel in sporočil ali povedal o tebi kaj slabega. Želimo pa od tebe slišati, kaj misliš, kajti o tem nauku nam je znano, da mu povsod nasprotujejo."

GLADKA POT

Leta 1961 so Maltežani slovesno obhajali 1900-letnico Pavlovega obiska. Niso pa mogli reči, da je bil to za Malto začetek krščanstva. Čudimo se, da v treh mesecih bivanja na Malti Pavel ni ustanovil krščanske Cerkve, dočim je kje drugje porabil za tako ustanovo komaj nekaj tednov. Tudi v Sirakuzah in v Regiju (danes Reggio) ni besede o "bratih". Šele v Puteolih, važnem pristanišču (danes Pozzuoli) pri Neaplju, kjer so se izkrcali za pot v Rim, so našli kristjane. Pavel in Luka, pa Aristarh in gotovo še kdo so smeli ostati tam kar sedem dni. Pavel je bil torej skoraj prost — gotovo spet po naklonjenosti prijateljskega stotnika.

Ladja je bila spet "aleksandrijska", tudi ta je peljala v Rim žito iz Egipta. Morala je biti precej večja, da je mogla na Malti sprejeti poleg že naloženih potnikov še 276 ljudi. O viharji vožnji ni več govora. Bilo je pač v zgodnji pomladi, najbrž leta 61.

IZ PUTEOLIJE V RIM

Zdaj je pot vodila po kopnem in verjetno so v glavnem hodili peš. Pavel kajpada z verigo privezan na vojaka, ostale jetnike so najbrž takoj po izkrcanju v Pozzuoliju odvedli v Rim. Pisatelj Luka se zdaj omeji samo na besede o Pavlu in srečanju z brati — kristjani in Judi.

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

RAZLAGA P. BERNARD

JUDOVSKI PRVAKI PAVLA ZAVRŽEJO

Določili so mu torej dan, da jih je prav mnogo prišlo k njemu na stanovanje. Razlagal jim je in spričeval je božje kraljestvo ter jih iz Mojzesove postave in prerokov od jutra do večera pridobival za Jezusa. Nekateri so se temu, kar je govoril, dali prepričati, drugi pa niso verovali. Ker pa ni bilo soglasja med njimi, so odhajali; In Pavel je rekel besedo: Dobro je Sveti Duh po preroku Izaiju našim očetom povedal, ko je govoril:

"Pojdi k temu ljudstvu in reci: Z ušesi boste poslušali, pa ne boste razumeli, z očmi boste gledali, pa ne boste videli; zakaj temu ljudstvu je srce otopelo in so na ušesa težko slišali in si oči zatisnili: da bi z očmi ne videli in z ušesi ne slišali in s srcem ne umeli ter se ne spreobrnili in bi jih jaz ne ozdravil".

"Vedite torej, da je bilo zveličanje božje poslano poganom in ti bodo poslušali".

Ko je to rekel, so Judje odšli in se med seboj zelo prepirali.

Ostal pa je (Pavel) celi dve leti v najetem stanovanju in sprejemal vse, ki so k njemu prihajali. Oznanjal je božje kraljestvo in o Gospodu Jezusu Kristusu učil z vso srčnostjo in brez ovire.

Čeprav razdalja med Neaplom in Rimom ni ravno majhna, so rimski kristjani kmalu zvedeli, da nekje po znameniti Apijski cesti prihaja na obisk sv. Pavel. Dasi večini rimskih kristjanov ni bil osebno znan, je bilo med njimi vendar precej takih, ki so ga poznali in poslušali kje tam na vzhodu, koder je toliko let misijonaril, pa so se pozneje naselili v Rimu. Drugi so poznali vsaj njegovo znamenito pismo Rimljanom. Napisano je bilo kakšna tri leta poprej v Korintu in v Rimu so ga ondotni kristjani pridno prepisovali in pogosto skupno prebirali. Ob koncu tistega pisma Pavel po imenu pozdravlja mnoge znance, ki so bili ob času pisanja v Rimu. Vprašanje je, če so bili tam še po treh letih. Ljudje so se že takrat močno selili.

V svoje najeto stanovanje Pavel ni najprej

sklical v večjem številu rimskih kristjanov. Držal se je načela kot povsod: Najprej pozdraviti in nagovoriti Jude. Pavel je v tem času že živo čutil, da je bil izbran za apostola poganov, vendar se je enako živo zavedal, da so Judje prvi poklicani za sprejem evangelija. Ko so zavrgli "ta nauk", češ da mu "povsod nasprotujejo", Pavel ni mogel drugega kot ponoviti besede preroka Izaija, kot je storil pred njim že Kristus sam.

Judov rimska oblast ni rada videla v mestu. Cezar Klavdij jih je dal že leta 19 poloviti in izgnati. Vendar jih je veliko ostalo skritih, drugi so se pa polagoma vračali. Oko postave je dostikrat mižalo, pa tudi podkupiti se je dalo. Ob času Pavlovega prvega obiska v Rimu je bilo Judov v mestu na pretek.

Kot vidimo, je sv. Luka svojo drugo knjigo čudno odsekano zaključil. Sklepati se da, da jo je pisal v Rimu, ko je Pavel kar dve leti čakal na razpravo pred cesarskim sodiščem, Luka ni mogel povedati, kako se je stvar iztekla.

Zanimivo je, da so Pavla držali le v nekakem "hišnem zaporu". Morda spet po zaslugi prijateljskega stotnika. Čudno pa je, da je bilo treba na razpravo pred sodiščem čakati celi dve leti — od 61 do 63. Ali je bilo cesarsko sodišče res tako zaposleno, ali pa so se možje postave rajši zabavali kot uradovali.

Zelo pomembno je, da je smel Pavel v svojem najetem stanovanju sprejemati vse in jih učiti o Kristusu. Vsaj o enem takem učencu pripoveduje Pavel sam v pismu Filomenu. Objavili ga bomo v decembru. Je najkrajše, najbolj osebno in pristržno od vseh Pavlovih pisem ali listov.

Kako je sodnijska obravnava, ko je končno prišla na vrsto, potekala, nam ni nič znano. Vemo pa, da je bil Pavel oproščen in je potem še nekaj let pridno misijonaril. Da je bilo tako, nam poleg starodavne tradicije priča tudi Pavel sam z nekaj opazkami v pismu Timoteju. Tudi te opazke bomo navedli v decembrskem zaključku naše razlage.

LETOŠNJI VESOLJSKI GOST

Danes se bomo malo odmaknili od moje razlage slovenske lepote — posledice geološke katastrofe. Obljubljeni članek za november bom napisal za decembrsko številko. Povod za to mi je dalo časopisno poročanje o bližajočem se kometu in misel, da ta novica gotovo zanima tudi bralce MISLI.

STANKO OZIMIČ, B.Sc. (Geology), Canberra, A.C.T.

KO VSAKO LETO praznujemo božič in se spominjamo rojstva Jezusa Kristusa, se mimogrede spominjamo tudi pojava zvezde — pravimo ji zvezda repatica — ki je vodila Modre iz Vzhoda, da so nastopili svojo pot proti Palestini. Imenujemo jih tudi kralje, saj so se v tisti dobi le po dvorih zanimali za zvezdoznanstvo. Bog se je poslužil poganskega praznoverja, da ima vsak novorojeni vladar tudi svojo zvezdo, da so tako ti kot prvi zastopniki poganskih narodov z najboljšo voljo in spoštovanjem do novorojenega kralja šli tega kralja — Odrešenika sveta — iskat.

Kot vemo iz svetega pisma, je pojav te nepričakovane nove zvezde in prihod obiskovalcev iz Vzhoda, ki so po Novorojenčku povpraševali na dvoru, kralja Heroda zelo uplašil. In ko so mu pismouki povedali prerokbo o Betlehemu, kjer naj bi bil ta kralj rojen, se je zbal za svoj kraljevski prestol. Modre je poslal proti Betlehemu, naročil pa jim je, naj mu pridejo povedat, kje so našli Novorojenčka. Kot beremo, se Modri niso več vrnili v Jeruzalem, zato pa je dal kasneje Herod pomoriti vse betlehemske otroke v upanju, da je med njimi tudi kralj, ki ga je zvezda označila.

Modri so se napotili proti Betlehemu. Pri tem so mogli zopet zasledovati smer iste nove zvezde: Jeruzalem — Betlehem. V siju izredne svetlobe, ki jo je dajala zvezda, so našli kraj, kjer je bilo božje Dete.

Vprašanje je: kaj je bila tista zvezda, ki je vodila Modre? Da sveto pismo piše resnico, vemo tudi iz drugih poganskih virov tistega časa, ki govorijo o pojavu zvezde. Bila je brez dvoma **komet**, ki ga ne vidimo stalno na nebu kot ostala nebesna telesa. Zvezdoslovec brez vere bo rekel, da se je komet zgolj slučajno prikazal prav v tistem času. Verni znanstvenik pa bo v tem "slučaju" videl nekaj več. Zakaj se ne bi Stvarnik vesoljstva poslužil takega kometa, da je z njim opo-

zoril Modre na Zveličarja vsega sveta?

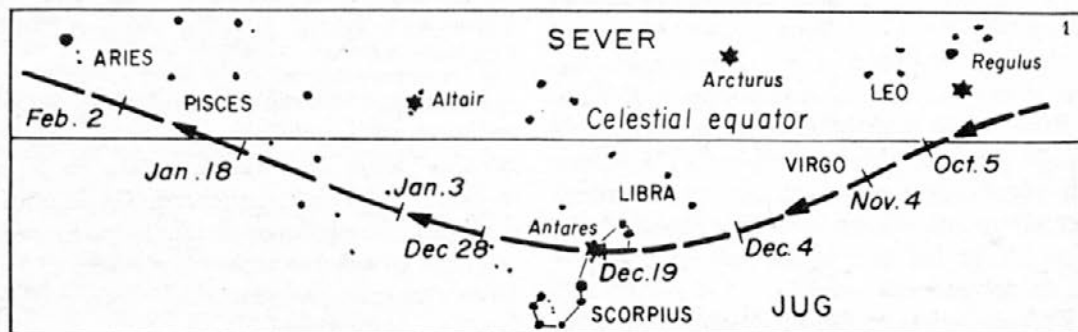
Vsekakor bomo tako **nepričakovano zvezdo**, ki je običajno ni na našem nebu, za letošnje božične praznike lahko videli tudi mi. Potovala bo med ostalimi zvezdami z okoli 150.000 milj na uro in bo tako jasna, da jo bomo videli celo podnevi. Že potuje na svoji poti okrog sonca, a je za enkrat še ne moremo videti s prostim očesom. Ko pa bo prišla bliže, bo ena najkрасnejših zvezd, kar jih je bilo doslej omenjenih v zvezdoznanstvu. Vsaj tako pravijo zvezdoslovci.

Ima že tudi svoje ime: **KOHOUTEKOV KOMET**. Imenovali so jo po hamburškem astronomu Kohouteku, ki jo je s svojim opazovanjem neba s preciznimi daljnogledi v vsejmiru prvi zasledil. **Dr. Lubos Kohoutek** je odkril komet že v mesecu aprilu letošnjega leta in nanj opozoril ves svet. Vzelo je znanstvenika seveda dolge ure opazovanja in preračunavanja kometove smeri, da so ugotovili njegovo pot, hitrost in dejstvo, da gre za enega največjih kometov, kar jih je doslej omenjenih. Dr. Kohoutek je ugotovil, da ta komet doslej še ni bil nikoli zabeležen v zgodovini. Videli so ga verjetno že v davni preteklosti, a vprašanje je kdaj. Brez dvoma pred zgodovinskimi zapiski, ko smo živeli še kot jamski ljudje, ali pa še Bog vedi kdaj prej...

Ena najzanimivejših dejstev v zvezi s tem kometom je tole: njegova smer je taka, da ga bo lahko videl ves svet, ne le gotovi njegovi deli.

Ker se kometi vrtijo okoli Sonca v eliptični smeri, se skoraj vedno tudi vračajo. S točnim računom smeri elipse se da ugotoviti čas, kdaj v bodočnosti bo komet zopet v bližini Zemlje in torej viden.

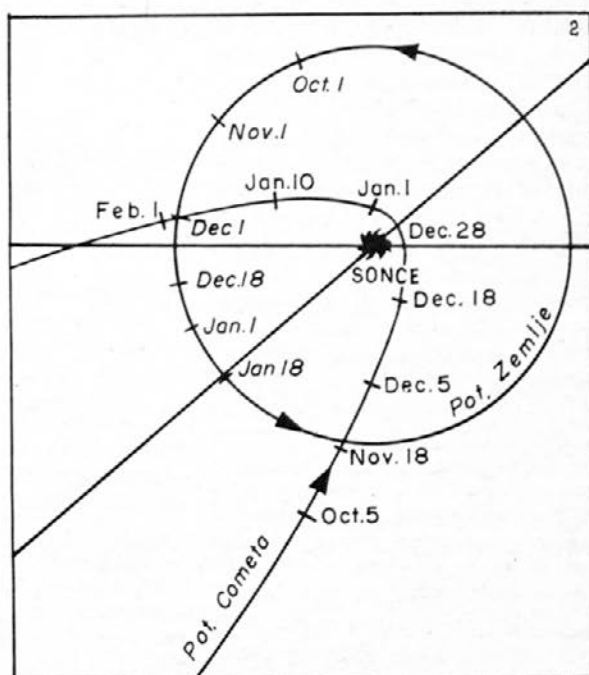
Zadnji veliki komet so opazovali leta 1910. **Halleyev komet** je bil imenovan, tudi zelo svetel in si ga prav tako mogel s prostim očesom zaznati tudi podnevi. Takrat je bil svet v strahu, ker so znanstveniki izračunali in objavili, da bo šla pot naše Zemlje skozi

kometov rep. Mislili so, da je rep morda sestavljen iz strupenih plinov. Račun je bil pravilen: Zemlja je šla res skozi kometov rep, a zgodilo se ni nič hudega. Tako zdaj tudi mi lahko mirno čakamo na našo letošnjo vsemirsko izrednost. Nič bi nam ne škodilo, če bi večkrat pogledali malo na nebesni svod, pa se v svoji pripravi na božič zamislili v tisto noč, ko so Modri z Vzhoda sledili zvezdi na poti proti Betlehemu. Žal moramo priznati, da večino večerov presedimo pred televizorjem. S svojimi skrbmi smo pa tudi kar pretrdno na tleh in imamo malo smisla za kaj višjega. Že običajna zvezdnata noč nam dviga duha, kaj šele, ko bomo letos med ostalimi nebesnimi telesi lahko opazovali tudi prelepo novo zvezdo — Kohoutekov komet. Res nam bo lahko dvignila misli k tisti prvi božični noči, ko je jasna luč takega kometa posijala na kraj, kjer je bilo novorojeno božje Dete.

Prva skica nam kaže pot letošnjega kometa in čas, kje bo na gotove datume. Kot vidite, je že od 5. oktobra nad južno poluto, kjer bo ostal do 18. januarja na svoji eliptični poti. Smer kometa je prikazana s puščico. To skico si vzemite zvečer s seboj ven na vrt ter se obrnite proti severu. Seveda morate skico gledati nad svojo glavo, da boste videli pravo pozicijo zarisanih zvezd in pot kometa med njimi.

Druga skica kaže razmerje Sonca, Zemlje in Kohoutekovega kometa. Zemlja ima smer pravega kroga, komet pa smer elipse. Komet bo najbolj blizu Sonca dne 28. decembra, ko bo — za vsemirske razdalje povedano — komaj 13 milijonov milj oddaljen od njega. Na isti datum bo naša Zemlja na drugi strani Sonca

ter več kot 75 milijonov milj oddaljena od našega kometa.

Upam, da sem s člankom tako staršem kot tudi naši šolski mladini ustregel, saj časopisno poročilo samo o bližajočem se kometu ni dosti povedalo. S skicama pred sabo pa boste lažje sledili smeri nepričakovanega kometa.

Dokopališča

KAREL MAUSER

NAJTIŠJI KOTIČKI SVETA so pokopališča. Velika pokopališča, majhna pokopališča, oskrbovana in negovana in tudi zapuščena. Z majhnimi, zaraščenimi gomilami in vegastimi kiži, z nizko, od rje prežrto železno ograjo in z vrati, ki se ne dajo več zapreti.

Pokopališče na Bledu, pokopališče v Podbrezjah in pokopališče v Eisenerzu. Tu imam svoje ljudi. Od pokopališča na Bledu, ki je veliko in lepo, sredi travnikov, ki gledajo proti Zasipu, pa do majhnega v Eisenerzu, ki je domala v skalo vsekano, je velika razdalja. Vendar mislim takole: Pokopališča so po vsem svetu in grudica se drži grudice prsti. Vse je celota, meja med državami teče samo po vrhu. Tako so grudice združene, prst se preliva v prst in mrtvi so si na ta način vsi sosedje. Tisti, ki leže na blejskem pokopališču in tisti, ki leže v Eisenerzu. — — —

Najtišji kotički sveta so pokopališča. Nekateri se jih boje. Jaz se jih ne bojim. Biti v večni tišini in prisluškovati večnosti mora biti neznan-sko lepo. In videti pehanje ljudi, ki se ženo za slavo in čast, mora biti gledano iz groba kakor muka mravlje, ki se trudi s preveliko drobtino kruha.

Na pokopališčih se začenja čas, ki nima več ure. Leži na lesenih križih in na kamnitih, na kapelicah in na gomilah zarašlih samo s travo. Samo ljudje govorimo: Če bi ta, ki tu počiva, danes še živel, bi bil star sto let . . .

Nazadnje: kaj je sto let! Minejo. Lepo je tisto, kar ne mine.

Da, lepa so pokopališča, kjer smo spet vsi doma. Božje vasi sredi človeških naselij. Čas in večnost na enem kraju.

LANI V NOVEMBRU sem objavil celotni seznam imen naše MATICE MRTVIH, v kolikor so nam poznana. Nekaj podatkov sem v teku leta izpopolnil — hvala vsem, ki ste k temu pripomogli! Tu so nova imena, ki jih lani še nisem imel. — Ur.

ABRAM Anton
* ? — 1923 — Artviže (Sežana)

† ? — 1955 — Bingara, NSW

BAŠA Franc
* ? — Podgraje (blizu 80 let)

† ? 1972 — Boulder (Kalgoorlie?) W.A.

CAVOSKI Marija r.
* 9. 11. 25 — ? (blizu Novega mesta)

† 17. 1. 63 — Sydney, NSW?

HAVLÍČEK Karel
* ? 1903 — Ljubljana?

† ? 1965 — Mona Vale, NSW?

KOZAR Suzana
* — Wariewood, NSW (2 leti)

† ?

PRELEC Anton
* 18. 8. 11 — Barka pri Gorici

† 30. 7. 69 — Hobart, Tas.

SALMIČ Ivan
* 24. 2. 07 — Dolga raka

† 27. 2. 70 — Moonah, Tas.

SEDEVČIČ Lojze
* ? Slov. Prim. (42 let)

† 1. 12. 49 — Mona Vale, NSW?

SEDEVČIČ Stanko
* ? Slov. Prim. (43 let)

† 7. 3. 59 — Mona Vale, NSW?

STARE Anton
* ? — Primskovo

† 5. 6. 71 — Mt. Isa, Qld.

TEKLIČ Filip
* 1. 4. 66 — Carlton (M), Vic.

† 3. 4. 66 — North Melbourne, Vic.

VODIC Anton
* ?

† 20. 7. 67 — Mona Vale, NSW?

? Franc
* ? 1923 ali 1924 — nekje pri Mariboru

† ? — Sterling (Port Augusta), S.A.

? Vladimira r. Knafelje
* ? — Knežak (okrog 40 let)

† ? 1971 ali 72 — Sydney NSW?

P. BERNARD AMBROŽIČ O.F.M.

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

(6. ZAPORA V LOKI)

Pošteno sem bil hud sam nase. Pozabil sem gledati, kaj bodo možje delali, samo Miceljna sem si vzel v oko. Nekaj časa se je obirala okoli očeta, ki so vpili in mahali s palico. Slišati je bilo, da jim glas še bolj hrešči kot po navadi. Vmes jih je grdo nagnjal kašelj. Potem se je Micelj ukradla proč od njih. Videl sem, da se je smolila okoli enega izmed mož, kakor da ga nekaj prosi. Oba sta pogledala, če ju oče vidi. Pa jih niso. Potem je možak vzel Miceljna na roke in jo prenesel na našo stran Povšce. Hlače je imel na vso srečo že poprej zavahane. Spustil je Miceljna na travo in zabredel nazaj v vodo. To je bilo vse tako čudno, da so meni oči skoraj skočile iz jamic. Le kaj bo naredila Micelj?

Zlezla je na cesto in obstala. Na vse strani si je ogledovala svet. Nazadnje je obtičala z očmi na naši hiši.

Meni je bilo to na moč všeč. Stekel sem na vidnejši kraj in ji pomahal. Takoj se je spustila v breg in prišla do mene.

"K vam grem", je rekla.

Čudno je bilo, pa nisem nič branil. Namenil sem se celo, da pojdem z njo. Takrat pa so Žirovčev oče pogledali proti melini in naju opazili. Kar zahreščalo je iz njihovega grla in na vso moč so s palico bili ob tla.

"Miiii-ceelj! Miiii-ceelj! Precej nazaj!"

Micelj se ni zmenila. Kar obrnila se je in lezla navkreber, jaz pa za njo. Ko so pa oče le še vpili in klicali, je obstala in se obrnila navzdol. Z dlanmi si je napravila na usta zvočnik in zacvilila proti njemu: "Ja, šmenta pa figo!"

Oče so koj odnehali. Meni je bilo nerodno, pa sem Miceljna samo gledal. Nisem vedel, kaj bi rekel. Ona pa je takoj vedela: "Veš, tako strašno so sitni in grdo kašljajo."

Potem sva šla k nam. Pred hišo sva našla našo mamo. Micelj ji je prav prijazno rekla: "Zdaj sem prišla pa k vam pogledat."

Mama je kar obstala in nič odzdravila. Človek bi mislil, da ji je vzelo sapo. Potem je malo pomislila in rekla kar tako kot bi bilo iz knjige: "No, pa poglej!"

Obrnila se je in nadaljevala svoje delo. Zdelo pa se mi je, da ima pol očesa na meni.

Micelj je šla v našo hišo, pogledala v kamro, od tam v hlev, na svisli, pa k prašičem in kokošim. Potem je šla k otrokom, ki so bili pod kozolcem. Ne vem, kje sta tičala ata in Tiče. Jaz sem jo ves čas spremljal in še pot sem ji kazal, če je bilo treba. Vse sem slišal, kaj je med ogledovanjem govorila. Moram reči, da je vse reči lepo pohvalila, kar mi je bilo od sile všeč.

Nazadnje je pa stopila mama za nama in ji rekla: "Micelj, zdaj boš pa šla domov."

"Bom res kar šla. Saj tja dol k očetu ne mislim več."

To je rekla bolj meni kot mami, ki je že ni bilo več na pragu. Tako brez slovesa pa Micelj ni hotela oditi. Stopila je na vežni prag in zaklicala mami v kuhinjo: "Prav čedno je pri vas. Bolj majhno imate, pa saj tudi pri nas ne bi bilo treba tako velike hiše. Boste pa tudi vi kaj prišli k nam."

"Je že prav", je rekla mama, potlej pa nič več.

Zame se potem Micelj ni nič več zmenila. Kar odšla je. Najprej sem mislil, da me bo mama kaj spraševala. Pa me ni nič. Ker se drugam nisem vedel dati, sem se šel igrat k otrokom.

7. OČE SO UMRLI

Kak dan ali dva se nisem dosti zanimal za početje onih ljudi ob Povšci. Zabijali niso več. Zvedel sem, da pletejo zaporo iz vej in takih reči. To drobno delo se pa ni dalo od daleč opazovati.

Potem so se naenkrat začele goditi reči vse odkraja. Kar cel vrtinec dogodkov se je od nekje vzel. Najprej sem ujel, kako je nekdo povedal:

"Danes je Luka prišel k delavcem, oče so pa hudo zboleli."

Nekdo drug je zasmehljivo rekel: "Luka, pa, Luka! Ta bo znal ukazovati!"

Zame je bilo dovolj. Takoj sem stekel na svoje opazovališče. Najprej nisem nič posebnega videl. Luka mi je bil skoraj popoln neznanec. Le redko sem ga bil videl do tistega dne. Da je bil Miceljnovec ata, mi je bilo seveda jasno. Mlad ni bil več, čeprav so mu rekli tudi "mladi Žirovec." Dokler so oče živeli, ki so bili pri hiši za "starega", je moral biti Luka "mlad".

Vseeno bi bilo težko razložiti, kateri je Luka. Stal je med možmi in opletal z rokami. Vpil ni veliko, pa tudi palice ni imel. Če sem prav videl, se ni veliko delalo, samo pogovarjali so se možje močno na glas. Kadar je Luka stegnil roke in nekaj rekel, so mu takoj kar trije naenkrat odgovorili in vsi stegovali roke nad zaporo in nad Povšco. Luka je pa pustil svoji roki, da sta mu omahnili ob hlačnice. Potem nekaj časa ni nič več rekel. Tako so se prerekli sem in tja, pa jaz nisem mogel slišati, o čem se prepirajo.

Vrnil sem se domov in skušal tam kaj ujeti na ušesa. Pa so bili vsi tako tiho. Nazadnje sem jaz moral odnehati.

Drugi dan je buknila velika novica: "Žirovčev oče bodo umrli!"

Da so se prehladili ob Povšci, so vedeli povedati. Zdravnik je bil ponoči pri njih. Nekdo je šel ponj z vozom prav v Ljubljano. Pa je zdravnik povedal, da ne more nič pomagati. Umrli bodo, to je vse.

Delavci niso prišli delat zaporo. Zato je bilo ob Povšci ta dan čudno tiho. Manj tiho pa je bilo pri Žirovcu. No, kričali ravno niso, a gomazelo je po njihovem dvorišču vseprek. Zdelo se mi je, da se je nabrala velika množica ljudi.

Naš ata in mama sta se skoraj nedeljsko oblekla. Tudi Tiče in jaz sva dobila naročilo, naj se napraviva. Še preden sem bil opravljen, se je od nekod pojavila teta. Vedel sem, da bo varovala otroke, ko nas ne bo doma. Da bomo šli k Žirovcu, sem kar sam uganil.

Bili smo pripravljeni, pa se nam ni nikamor mudilo. Čakali smo, da se od Boštjančiča prikaže procesija. Tako daleč se je videla od nas cesta, ki je vodila k fari v Leševlje. Procesija ne bo zares procesija, je pravila mama. Samo nekaj ljudi, ki gredo z župnikom in mežnarjem. To se pravi, da prihajajo Žirovčevega očeta devat v sveto olje. Prav vesel sem bil, da bom tudi jaz zraven, zato se zame procesija dolgo ni hotela pokazati.

NOVA ZVEZNA USTAVA (menda že peta po vojni) je bila v osnutku objavljena v Jugoslaviji. Obenem je bil povabljen k javni razpravi sleherni član družbe, da s svojimi predlogi za razne morebitne spremembe pomaga ustavi pred končno potrditvijo k večji popolnosti in pravičnosti. Jugoslovanski škofje so razpravljali na svoji konferenci o tistih delih nove ustave, ki govorijo o verski svobodi. Saj so prav te točke dvorezen meč: ni treba biti advokat, pa vidiš iz osnutka teksta, da se prav točke o verski svobodi dajo zlahka razumeti ravno v obratni smeri. Namesto resnične verske svobode posameznika in skupnosti prinašajo omejitve, oklepajo Cerkev v najožji krog okrnjene delavnosti, delajo iz slehernega vernika državljana druge vrste. Čisto razumljivo, da so se škofje kot državljeni in voditelji verske skupnosti z vso pravico vključili v razpravo o ustavi, ter objavili svoje predloge. Z nekaj besedami, včasih z eno samo, bi se dalo tekstu ustave odstraniti dvoreznost ter bi res veljal za tisto, kar naj predstavlja in nudi vernim državljanom. Škofje v svojih predlogih ne iščejo nobenih političnih privilegijev za rimskokatoliško versko skupnost, želijo samo s svoje strani pomagati k razčiščevanju nekaterih pojmov in ustavnih opredelitev, ki zadevajo življenje in delo verskih skupnosti in verskih občanov.

Škofije so poleg predlogov o zaželenih spremembah v ustavi izdali tudi odprto pismo, ki naj bi bil "prispevek k zorenju javnega mnenja o verski svobodi". Naslovi posameznih delov lepo pokažejo, kaj jih teži: Ne moremo biti ravnodušni do tistega, kar se naša na rast človekove osebe. — Želimo, da v naši družbi vsak človek živi po svojem prepričanju v miru in polni svobodi. — Potrebno je preveriti trditve o načelni družbeni škodljivosti verstva in vere. — Izjave o neprimernosti vernikov za učiteljsko službo ne moremo imeti za stališče odgovornih dejavnikov. — Nesprejemljivo je vsiljevanje ateizma pri šolskem pouku. — Verska svoboda vključuje tudi pravico do gradnje cerkvenih stavb. — Nočemo prevzeti politično-posredniške

vloge, niti ne zahtevamo deleža pri oblasti. — Verujemo, da je zgodovinsko dogajanje naravnano k vse večjemu osvobođenju človeka.

Uradnega odgovora na svoje predloge k novi ustavi škofje še niso dobili. Pač pa se je že nekaj dni po izidu predlogov škofijske konference začela časopisna gonja. Škofje niso nikjer naravnost omenjeni, a sočnost je le preveč očitna, da bi mogli govoriti o slučaju. V mariborskem VEČERU se je kot prvi (25. sept.) oglašil neki B. Maksimović. Medtem ko se izgovarja, da "nimamo ničesar proti posameznim pobudam", to sam pobije s stavkom: "... toda niti republiška ustavna komisija niti koordinacijska komisija pri republiški konferenci SZDL ne moreta postati nabiralnik, v katerega bi lahko metali nepreverjene predloge..." Z drugo besedo: Kaj se trudile brez smisla, saj ustava bo ostala taka, kot jo mi hočemo!

Dne 3. oktobra se je nad predlogi vernih v prosvetnem-kulturnem zboru slovenske skupščine znesel poslanec Emil Rojc. Govoril je o "ekstremnih ustavnih razmišljanjih posameznih cerkvenih teoretikov." Stane Dolanc pa je ob stoletnici celjske Cinkarne privlekel na dan kar celo zalogo zarjavelih fraz o "klerikalistično nastrojenih krogih v sami Cerkvi" in podobno.

Jasno je, da so vsi predlogi škofov za pravično ustavo le "vzorec brez vrednosti", celotna zadevščina pa odličen prikaz "dialoga", ki ga nekateri še danes tako poudarjajo. Dokler bo tako, bomo "versko svobodo" naše drage domovine po vsej pravici še vedno pisali — v narekovajih...

NAMESTO ROZ NA GROB P. BERNARDU DAROVALI ZA SKLAD "MISLI":

\$13.— Alfred Breznik, N.N.; \$10.— Rihard in Karla Twrdy, Theodore Travel Service, Franc Šveb, Rudolf Mavrič, Dr. Mihael Colja, Anton Brne, Jože Krušec; \$5.— Kristina Vujica, Jože Košorok; \$4.— M.J., Katarina Hvalica; \$2.— Božo Lončar, Pavla Ban, neznana oseba na pogrebu. — Ostala imena prihodnjic.

Nazadnje je le prišla in mi smo se spustili navzdol. Hodili smo tako počasi, da smo bili tam skoraj obenem s procesijo. Župnik in mežnar sta šla naravnost v hišo, za njima pa precej ljudi. Mi smo morali ostati blizu praga v veži, ker so se vrata kar zagostila. Prav za prav ni bil samo prag. Preden si mogel do njega, si moral po treh kamnitih stopnicah. Takih stopnic pri nas nismo imeli. Pa saj je Žirovčeva hiša imela tudi dve vrsti oken, naša pa samo eno.

Stara Boštjančička je pokleknila na vrhno stopnico in naredila križ. Bila je zelo glasna. Mi smo takoj za njo zdrknili na kolena. Molili smo rožni venec in dolgo ni bilo konca. Najbrž smo zmolili dva. Nazadnje je vendar Boštjančička spet naredila križ in smo vstali. Ljudje so se vsuli iz hiše in se pomešali med nas, ki smo bili zunaj. Bilo je toliko meni popolnoma tujih ljudi, da se mi je zdelo kakor pred cerkvijo po nedeljski maši. Jaz sem se kar izgubil med njimi in nobenega naših nisem več videl v množici. Precej šuma je bilo okoli mene, pa vendar nisem ujel, kaj so se pogovarjali. Tako po tihem so se menili; kot bi se bali, da bodo koga zbudili.

Potem sem videl, da nekateri odhajajo. Takrat mi je prišlo na misel, da bi se še malo bolj pomešal med ljudi, nazadnje pa smuknil v Žirovčevo hišo pogledat, kako jim voda v kuhinjo teče. Ko sem že tako blizu — zakaj pa ne! Ali naj še to lepo prilžnost zamudim?

Tam ob stopnicah pred pragom se je delal prostor. Previdno sem se prismolil v bližino. Zdelo se mi je, da so zadnji ljudje stopili iz hiše, vrata so mi zazijala nasproti čisto prazna. Takrat sem jo ubral po stopnicah v vežo. Bilo je toliko temačno, da sem obstal in se skušal razgledati. Kmalu sem razločil dva človeka, ki sta stala sredi veže in ju ni bilo težko spoznati. Bil je Luka, čudno omahan in polomljen, pred njim pa gospod župnik, ki je zamahoval z rokami in Luku nekaj dopovedoval.

"Fant, to pa ne bo nič zate", sem hitro spoznal.

Na mestu sem se obrnil in se pognal ven. Na pragu pa mi je spodletelo, da sem telebnil vznak in obsedel na srednji stopnici. Nekje na hrbtu me je strašno zbolelo — potem pa nič več ne vem...

Ko sem prišel spet k sebi, sem bil že doma v postelji. Bilo je pa vse tako, kot bi se zbudil kakšno jutro, ko je bil že dan. Prav malo sem se mogel spomniti, da se mi je bilo tisto zgodilo. Pa ko so bili vsi domači zraven mene in me spraševali, mi je počasi prišlo vse v spomin. Poznalo se mi ni nikjer nič. Uganili so, da sem udaril na kamnito stopnico s hrbtom, da mi je vzelo sapo in se mi je naredila tema. Trdili so tudi, da sem moral z glavo nekam zadeti, ker drugače bi ne bil izgubil zavesti. Vendar tega nisem mogel verjeti, ker ni bila glava nikjer počena.

Drugih posledic ni bilo, razen ene, ta pa dosti huda. K Žirovcu me niso več pustili. To je bila velika kazen, zakaj Žirovčev oče so med tem že umrli. Tam doli so se kar naprej godile nove reči, jaz pa nisem smel blizu...

Naši so hodili kropit, pa polno drugih od vseh strani. Vsak večer je bilo tam ljudi kot takrat, ko sem bil še jaz zraven. Naša mama je bila tudi čez dan vedno tamkaj. Pri nas je bila teta namesto mame. No, mene je pustila še precej pri miru.

Zdelo se mi je, da teh dni kar noče biti konca. Na vso moč me je vlekel k Žirovcu. Da bi mogel vsaj tako pogledati k njim kot takrat skozi vrbovje.

Prišla mi je dobra misel. Poiskal sem steklenico in se napolnil k studencu. Če bi me kdo naših videl, bi imel izgovor, da bom tedi prinesel studenčnice. No, pa me ni. A nekoliko boječe sem le stopal navzdol in se delal, kakor da me nič ne briga, kaj se godi pri Žirovcu. V resnici me pa je, zakaj od njih je prihajal čuden vrišč, ki je bolj in bolj vzbujal mojo pozornost. Nekdo je tulil kot bi ga drli iz kože, vmes so pa kakor za stavo lajali psi.

Pohitel sem do studenca, pustil steklenico poleg žleba in se pognal čez potok v znano skrivališče. Razgrnil sem vejevje in pogledal. Prav izplačalo se mi je.

Na tisti klopi pod turškim kostanjem je ležala Micelj na trebuhu in rjula, da nič tega. Z rokama je objemala klop pod seboj. Z glavo je rinila nekam v desko, da ni bilo prav nič pametno. Ni bil navaden jok, kar tulila je. Razumel sem samo besede "Oooo-čeee! Oooo-čeee! . . . Obšlo me je kakor groza in pri srcu me je grabilo.

Pa ko bi bilo samo to! Menda še nisem povedal, da so imeli pri Žirovcu tri pasje mrcine. Pri nas pa nobene; samo dva mačka. Naš ata sploh ni maral psov, zato tudi mi ne. Zdelo se nam je, da naša hiša prav lahko izhaja brez psa. Žirovčeva pa menda že ni mogla. Dva sta bila na verigah: eden pred konjskim hlevom, drugi pred kravjim. Tretji je pa brez verige hodil po dvorišču in okoli hiše. Največkrat sem ga videl v družbi z rajnim očetom in dekletom.

Zdaj so pa vse tri pasje mrcine skupaj z Miceljnom žalovale za očetom. Oni dve na verigah sta sedeli vsaka pred svojim hlevom. Gobce sta imeli visoko v zraku in sta tulili. Tretja je pa sedela pri klopi zraven Miceljna in zavijala po svoje, pa ne dosti drugače kot oni dve in Micelj. Bilo me je strah, da bi najraje pobegnil.

Tisti hip je stopila na prag Žirovčeve hiše naša mama. Počakal sem, kaj bo zdaj. Malo nazaj sem se umaknil, da bi me kako ne zagledala. Šla je čez dvorišče naravnost k Miceljnu. Položila ji je roko na hrbet in nekaj rekla, pa nisem prav nič slišal. Micelj je pa pobrala svojo roko od klopi in zamahnila po naši mami s strašansko jezo. Potem je začela brčati z nogama na vse strani, kamor je priletelo. Tulila je pa zdaj še bolj divje in tudi vse tri mrcine so ji še siloviteje pomagale.

Zdaj mi je planil tak strah v kosti, da sem vse skupaj pustil in tekel domov, kar se je dalo. Komaj sem utegnil pograbit steklenico pri studencu. Dobro, da me ni nihče videl in se ni bilo treba izgovarjati, zakaj sem prinesel domov prazno steklenico. Povedal ne bi tega živi duši, lagati pa nisem še nič znal. Tako je ta reč kar dobro potekla, samo Micelj mi ni šla iz glave ves tisti dan. Nisem in nisem mogel razumeti, zakaj je taka.

(Dalje prihodnjič)

NAŠE NABIRKE

DAROV ZA SKLAD "MISLI":

\$10.— Ivan Kolačko; \$9.— Ivan Cah; \$6.— Mihaela Semelbauer, Ivana Hudoklin, Franc Bresnik, Neimenovana; \$4.— Evgen Benc; \$3.— Darko Hribernik, Jože Kranjc; \$2.— Marija Bizjak, Ivanka Urbas, Vinko Jager, Viktor Nanut, Jože Medved, Franc Kodrič; \$1.— Marija Nekrep, Angela Lečnik, Mihael Žilavec, Andrej Pirc, Marija Frank, Jože Lipovž, Louis Bauman.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA — 100.— N.N. Canada; 40.— Jože Krušec; \$5.— M.J., Julka Mrčun.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$100.— Neimenovana; 40.— P. Bernard; \$14.20 Cerkveni pevci v Velselovem; \$7.— Neimenovana; \$5.— Danica Cizerle; \$4.50 John Leben; \$2.— Marija Laznik.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$20.— Anton Bavdek; \$5.62 Avgust Gornik (za lačne); \$5.— Julka Mrčun, Andre Zaccutti; \$1.— Viktor Nanut.

FRANČISKOVA MLADINA:

\$5.— Julka Mrčun.

SLOMŠKOVA ZADEVA: \$40.— Jože Krušec (z javno zahvalo za uslišano prošnjo); 10.— N.N. Qld. (v zahvalo iz obljube); \$3.— P. Bernard; \$2.— Ivanka Urbas.

Dobrotnikom Bog povrni!

V spomin na pokojnega urednika p. Bernarda bomo odslej SKLAD MISLI imenovali — BERNARDOV TISKOVNI SKLAD. Vsak dar za lajšanje finančnega bremena in podaljševanje življenja naših MISLI naj bo v počastitev njega, ki se je za naš mesečnik toliko let trudil. — Urednik.

Sporočamo žalostno vest, da nas je dne 23. oktobra zapustil

P. BERNARD AMBROŽIČ, O.F.M.

dolgoletni častni predsednik Slovenskega društva Sydney

Kot neutrudni izseljenski duhovnik in narodni kulturni delavec je bil vsa leta med nami steber, ki ga bomo težko pogrešali. S svojim zgledom značajnega Slovenca ter borca za svobodo in pravico nam je bil svetilnik, ki ni nikoli pojema in nam je vedno pogumno kazal preko viharjev in čeri. Trajen spomin nanj naj nas podpira, da vztrajamo brez omahovanja na poti kot zavedni Slovenci, ki jim ljubezen do rodne grude ni prazna beseda.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

R.I.P.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)

Tel.: 637-7147

SLUŽBE BOŽJE

Za prvi petek in prvo soboto v decembru bo maša v Merrylandsu ob sedmih zvečer.

WOLLONGONG ima mašo kot običajno na drugo nedeljo v decembru, 9. decembra. Sprememba bo za december le v tem, da bo maša ob štirih popoldne. Takoj po maši se zberemo v cerkveni dvorani pri cerkvi sv. Frančiška Ksaverija na MIKLAVŽEVANJE. Npravite svojim malčkom veselje in pridite! Nastopili bodo tudi otroci z različnimi instrumentalnimi točkami.

CANBERRA ima slovensko mašo na tretjo nedeljo (16. decembra) ob šestih zvečer v Garranu.

*

Iz pisma p. Valerijana z dne 17. oktobra:

V ponedeljek, 15. oktobra, je nadškofijski kolavdator, frančiškanski pater dr. France Ačko, kolavdiral in potrdil sydneyjske zvonove. Vlti so bili v livarni FER-RALIT, v Žalcu pri Celju. Našim zvonovom bodo v teh dneh izdelali še jarme in kemblje. Nato jih bodo zapakirali in odposlali v Koper ali Reko. Prevoz z ladjo v Avstralijo bo verjetno vzel kaka dva meseca.

Veliki zvon je posvečen sv. Rafaelu in ima ton E. Tehta 115 kg. Srednji zvon je posvečen Svetogorski Materi božji. Ima glas G in tehta 68 kg. Mali zvon pa je posvečen sv. Štefanu in tehta 48 kg. Njegov glas je A.

Kdaj bomo zvonove slovesno blagoslovili, seveda še ne morem reči. Imajo pač še dolgo pot, predno dosepejo v Veselovo. Morda bomo imeli slovesnost v januarju za obletnico posvetitve naše cerkve...

Prilika je nanesla, da sem bil pri kolavdiranju tudi sam prisoten. Sem v domovini na obisku mame, ki je že v visokih letih in ne ravno pri najboljšem zdravju. Ko boste to brali, bom seveda že spet med dragimi Sydneyčani.

Zahvala za zvonove gre našim rojakom, ki so akcijo za nakup tako velikodušno podprli. V Ljubljani pa nam je pomagal p. Bernardin Sušnik, O.F.M., ki je izdelavo zvonov na mojo prošnjo naročil in imel zanje dosti potov ter skrbi. A želja nas vseh je brez dvoma bila, da bi bili zvonovi iz domovine, torej res slovenski. Kadar koli se bodo oglasili, nas bodo spomnili rodnega kraja.

G. škofa dr. Stanislava Leniča sem že dvakrat obiskal. Naročil mi je, naj vse rojake v Avstraliji lepo pozdravim. Še je poln spominov na svoj obisk med

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent

311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

nami in vesel je, da se ta ali oni, ki ga je srečal v Avstraliji, oglasi s pismom ali pa tudi osebno na obisku domovine. Vsem rojakom pošilja svoj nadpastirski blagoslov ter se pri svojih molitvah vseh rad spominja.

Na drugih straneh boste brali, da smo izgubili našega starosta p. Bernarda AMBROŽIČA. Pokojni pater je zadnjih osemnajst let svojega življenja posvetil Slovincem v Avstraliji. Najbližje pa je bil seveda rojakom v Sydneyu in okolici, saj je tu živel in so ga vsi osebno poznali. Pa tudi on je poznal domala vse slovenske družine, razen morda prav novodošlih. Bil je eno s svojim ljudstvom, čutil z njim, mu lajšal življenje v tujini ter mu ob vsaki priliki ohranjal vero in narodno zavest. Prav do konca so zlasti sydneyjski Slovenci imeli v njem svojega voditelja in očeta.

Iz Hospica Srca Jezusovega, Darlinghurst, smo ga hoteli spraviti v Merrylands, da bi bil vsaj zadnje dobo življenja čisto med nami. Pa se sprva ni dal, verjetno v mislih, da bi nam bil v prehudo breme. G. Klakočeru je v sebi lastni zbadljivi šaljivosti dejal: "Pater Vali bi me rad spravil v Veselovo, a to ne gre kar tako. Kaj pa, če mu jo zagodem in živim še kakih pet let, kaj?! Kako bo pa potem gledal?..." Teden dni pred smrtjo je pa le popustil in želel priti v Veselovo "na ogled", kot je dejal. Bil je lep sončen dan. Težko je hodil, pa je obredel domala sleherni kotiček našega centra. In končno se je odločil, da pride: v torek (23. oktobra, dan njegove smrti) naj bi prišli ponj, ter ga preselili "pod sydneyjske turne". Morda pa je že slutil bližino smrti in si je zaželel, da bi sklenil svoje življenje pod domačo streho, saj je odločitvi dodal: "Kraj smrti si pa menda vendarle lahko izbiram sam..." Pa je vmes stopil Gospod s svojim načrtom: na isti dan, ko bi p. Bernarda prepeljali v Merrylands, ga je On preselil v lepši dom — vzel ga je k sebi. Tisti teden pred smrtjo je še tudi končal svoj članek za decembrsko številko MISLI in z njim zaključil svojo razlago Apostolskih del.

S pogrebom smo iz več razlogov čakali en teden, saj je bilo dosti priprav. V torek 30. oktobra zvečer smo krsto s dragim pokojnikom sprejeli pred našo cerkvijo sv. Rafaela. Fantje v narodnih nošah so ga nesli pred oltar in ostali ob njem kot častna straža do končanih molitev. P. Bernard je spokojno ležal v krsti, prav tak kot je bil v življenju: preprost frančiškan, izgaran do konca, pa vendar v zmagovalstvu nad smrtjo in svetom. Cerkev je bila polna. Redovni sobratje smo maševali za pokoj njegove duše. Po evangeliju je p. Bazilij orisal značaj p. Bernarda kot človeka in duhovnika: Bil je mož, kakršnih je med nami malo! Po maši smo zmolili sv. rožni venec, ljudstvo pa se je medtem pomikalo od odkriti krsti in kropilo pokojnika. Krsta je ostala odprta tudi naslednji dan, da so imeli tudi vsi drugi priliko posloviti se od njega in ga pokropiti. Vso mašo je lepo prepeval cerkveni zbor.

Pogrebna maša je bila naslednji dan, v sredo 31. oktobra, ob 1:30 popoldne. Še več rojakov se je zbralo k zadnjemu slovesu, kakor prejšnji večer. Prihiti so mnogi duhovni sobratje, dolgoletni sodelavci pokojnega — emigrantski kaplani. Somaševalo je okrog trideset duhovnikov, ostali so se pridružili molitvi vernikov v cerkvi, tako tudi lepo število sester frančiškank s Point Piper-ja, kjer je pater Bernard živel zadnjih trinajst let. Navzoč je bil tudi glavni direktor avstralskega katoliškega emigracijskega urada, Msgr. G. Crennan. V čast nam je posebno priznanje pokojnemu patru, da se je pogrebne maše udeležil tudi sydneyški nadškof, kardinal Freeman.

Jezus je moral biti zelo vesel, da je med mašo toliko rojakov pristopilo k svetemu obhajilu, ki je osnovna hrana duhovnega življenja. To je tudi naš pokojnik

tolikokrat poudarjal izpred oltarja svojim vernikom.

Med zadušnico je zelo lepo govoril o pokojnem p. Bernardu frančiškanski provincial avstralske redovne družine. P. Valerijan pa je zbranim prebral pismo škofa dr. Leniča, s katerim je vzel slovo od našega staroste. V imenu mladine se je od pokojnika z ljubko recitacijo poslovila Mirjam Bavčar, seveda v narodni noši. Zadnja pesem zbora je bila: Marija življenje...

Molitve ob krsti je vodil p. Bazilij ob asistenci ostalih dveh slovenskih sobratov. V dolgi procesiji smo sledili krsti na pokopališče v Rookwood. Tam je p. Valerijan oskrbel precejšen kos zemlje za slovenske grobove. Naš p. Bernard je — kot tolikokrat v življenju — "zaoral ledino": prvi grob je bil izkopan zanj...

Poleg pogrebnih molitev so moški člani cerkvenega zbora pod vodstvom g. Klakočerja zapeli žalostinko. V imenu SDS se je poslovil ob odprtem grobu predsednik Jože Petrič, spregovoril je v slovo tudi Cvetko Falež, predsednik Zveze slovenskih društev iz Canberre.

Naj se ob koncu v imenu slovenskih duhovnikov iskreno zahvalim vsem, ki ste se udeležili obeh maš zadušnic ter pogreba. Posebna zahvala narodnim nošam, g. Klakočerju in njegovim pevcem, vsem, ki ste prinesli cvetja in vsem, ki ste namesto cvetja darovali v dobre namene, zlasti za sklad MISLI. Zahvala naši sestrski družinici za vso pomoč in za pripravo zakuske, na katero so bili vabljeni vsi po pogrebu.

Naj tu omenim, da bomo v cerkvi sv. Rafaela skupno obhajali spomin smrti p. Bernarda z večerno sveto mašo dne 23. novembra ob pol sedmih. Vsi prijatelji pokojnika vabljeni! Pa tudi sami se ga radi spominjajte v svojih molitvah!

P. Stanko

Pri molitvah
v cerkvi,
predno so
patra Bernarda
odnesli
na zadnjo pot...

Z Vseh Vetrov

P. DR. DOMINIK MANDIĆ, hrvaški frančiškan, socialni in kulturni delavec in največji njihov zdomski zgodovinar, je umrl 23. septembra v Chicagu. Dopolnil je 82 leto življenja. Bil je rojen Hercegovcu, deloval zelo plodno najprej doma, kasneje pa v Rimu kot generalni ekonom frančiškanskega reda. V Rimu je imel veliko zvez tudi s slovenskimi povojnimi begunci ter je mnogim na razne načine pomagal, zlasti z emigracijo v široki svet. Zadnja leta v ZDA se je popolnoma posvetil zgodovini. Njegove raziskave in nove zgodovinske trditve imajo za hrvaško zgodovino neprecenljiv pomen. — Pokojnik p. Mandić zares zasluži, da ga tudi Slovenci ohranimo v najlepšem spominu.

NOBELOVA MIROVNA NAGRADA izgublja svoj pomen, če je bodo podeljevali tako brez izbire, pravijo in pišejo mnogi. Severnoameriški zunanji minister Kissinger in član severnovietnamskega komunističnega politburoja Le Duc Tho vendar nista delala za mir v Vietnamu po lastni iniciativi, ampak po ukazu svojih vlad. In končno: mir, ki sta ga "skuhala", visi še zelo v zraku, vpliva na svetovni mir pa nima posebnega . . .

MELBOURNSKI HERALD je prinesel dne 18. oktobra kaj zanimiv članek. Napisal in objavil ga je Lang Hancock, 63-letni Avstralec, ki živi v W.A. Tam je mož pred nekaj leti našel velika ležišča rude in takorekoč čez noč postal bogat in tudi znan. Članek govori o odcepitvi teritorija W.A. od Canberre in njene federalne vlade, torej o osamosvojitvi; prav zgovorno dokazuje, kakšne prednosti bi imeli prebivalci te samostojne države od tega. Prebivalcev v W.A. res ni veliko (komaj 7% celotnega avstralskega prebivalstva), imajo pa zato 20% celotnega avstralskega izvoza. Kje je zapisano, da moramo dajati davek Canberri, ki nam predpisuje in jemlje obilo, da pa kaj malo . . . Tako nekako pravi.

Če ima mož kaj pristašev, ne vem. Ko sem članek bral, sem se samo zamislil: Blažena demokracija, ko vsakdo lahko pove in celo napiše za javnost kar misli! Kaj bi bilo, če bi bil mož po državljanstvu Jugoslovian in bi kaj takega poslal o Sloveniji v "Delo"? Objavili mu tako ne bi, pač pa bi se znašel pred sodiščem kot sovražnik države številka ena. Še mi zunaj bi morali samo molčati, če že domačih razmer hvaliti nečemo, sicer nas takoj obdolže, "da ne ljubimo domovine". Mr. Hancock, lahko si vesel, da si svoboden Avstralec. Nihče ti zaradi tvojih izjav ne bo skrivil lasu, nihče ti ne bo grozil ali te vlekli pred sodišče.

ZLATI JUBILEJ obhaja letos slovenski mesečnik **KATOLIŠKI MISIJONI**. Ko bi izhajal doma, kjer se je pred petdesetimi leti rodil, bi o tem pisali na strani

Izpod Triglava. A po vojni, ko je bil doma zatrt verski tisk in se je komaj po dolгих letih spet opomogel ter vsaj delno zaživel, so naš misijonski list oo. Lazaristi presadili preko morja v Argentino. Tam obhaja svoj visoki jubilej, potuje mesec za mesecem po vsem svetu med slovenske izseljence ter jim posreduje misijonsko miselnost. Bogato jih seznanja z delom Cerkve, posebej pa še z delom slovenskih misijonarjev, ki jih je okrog 120 po vseh misijonskih deželah. Tudi za zadevo našega oltarnega kandidata Baraga je mesečnik v teku let opravil veliko delo. — Vsekakor mu želimo še dolgo življenje in še veliko jubilejev. Pa tudi to, da bi preko meje v domovino lahko mirno prihajal ter bi tudi misijonski prijatelji v domovini lahko segli po njem.

"KRŠČANSKI KOMUNIZEM" imenuje ruski časopis za ateizem "Znanost in vera" nova pota ruskega pravoslavja. Pisec članka hvali to novo pot ruske Cerkve in jo z veseljem pozdravlja kot "realistično". Hkrati pa isti avtor odreja krščanstvu kakršno koli vlogo v družbenem razvoju, ker je in ostaja samo po sebi le "mračno praznoverje, ki ga je treba izkoreniniti".

Mnogi pravoslavni pisci obsojajo to "novo pot", naj-novejši modernizem moskovskega patriarhata. Označujejo ga za prilagajanje sovjetskemu komunizmu, "ki ga nikakor ni mogoče povezati z evangelijskim sporočilom in z bistvom krščanstva". Mislim, da jim lahko damo prav. Pa še kaj naučimo se lahko od njih za lastno uporabo. Prilagajanje je danes moderno, kaj prida pa ne prinese, kadar gre čez mero . . .

DALEČ PADA moderni svet v svojem odpadu od Boga in resnice. Nedavno so napovedali snemanje pornografskega filma o samem Kristusu, ki ga ima v načrtu danski režiser Jens Joergens Thorsen. Če bo prišlo do njega, bo film res pravo bogokletje in zloraba filmske umetnosti v najpodlejše svrhe. Iz Francije poročajo, da je glavni direktor francoskega filma André Astroux prepovedal snemanje na francoskem ozemlju. "Ne bi rad sodeloval pri tako bogokletnem dejanju", je pojasnil.

Bog je res potrpečljiv, da ne udari. Ima pa čas in mu nihče ne bo ušel. Tudi danski režiser ne v svoji obsedenosti, saj drugače njegovih načrtov ne moremo imenovati.

POSEBEN POKLIC v državi Peru je poklic nosačev v goratih predelih dežele. Ta poklic je star stoletja, če ne kar tisočletja povsod po svetu, kjer imajo gore. Sedanja perujska vlada pa sodi, naj bi namesto ljudi uporabljali mule in mezge. Delavski minister je napovedal posebna "navodila za čuvanje človekove časti", ki bodo skušala poklic nosačev zatreti.

Morda pa gredo le malo predaleč. Gotovo imajo tudi tam kraje, kjer niti mula ne bo mogla s svojim tovo-

rom. In končno: zakaj bi bilo nečastno za človeka nositi tovor, če je za ta posel zares tudi pošteno plačan? Morda tiči v tem zajec: za nosače so največ uporabljali Indijance in jim za težko delo vrgli le nekaj drobiža. To pa gotovo ni bilo prav.

ŽEPNE TELEFONE nam obljublajo že v nekaj letih, ko naj bi se začela serijska produkcija radijskega telefona v velikosti žepnega tranzistorja. Delal bo na baterije in bo kombinacija majhnega telefona in razmeroma močnega oddajnika.

Tako bo mogoče telefonirati kamor koli od doma, iz pisarne, med vožnjo po mestu, iz parka... Prineslo bo to svoje koristi, pa tudi glavobol. Zdaj vsaj gotov čas v dnevu ni treba misliti na to, koga moraš klicati in kaj naročiti. Tehnika nas vedno bolj omrežuje in utesnjuje, četudi pravijo, da prinaša napredek...

Konstruktor žepnega telefona je seveda Amerikaneec. Ime mu je Martin Cooper. Pravi, da je novost omogočila izpopolnjena elektronska tehnika s čedalje manjšimi sestavnimi deli. Iznajdba je že precej časa tu, a doslej je ni bilo mogoče spraviti v razmeroma majhno in lahko škatlo.

ZDA SO V ČUDNI NOTRANJI KRIZI: Watergate, razne odstavitve oseb važnih služb, razni odstopi in "odstopi" z vice-predsednikom Agnew-jem na čelu, predsednik Nixon sam postavljen za tehtnico... Metanje blata na desno in levo, da se človek ne znajde. Pa saj še tamkašnji razsodniki cele afere ne vedo, kam vse to pelje. Kaj prida se ne bo skuhalo, Amerika je pa v mednarodnem pogledu že zdaj mnogo izgubila.

Blok diktatorskih režimov se smeje in mane roke ter pri vsem tem čaka na svoj dobiček. Lahko se. Po drugi strani pa ravno to ameriško razlaganje afere pred vsemi državljani, ko procesu lahko celo slede na televiziji in so o poteku redno obveščeni po dnevnem časopisju, najlepše pokaže razliko med demokratično ustanovo in diktaturo. Pod diktatorskimi režimi, kjer po ustavi "ljudstvo vlada", bi bilo kaj takega nemogoče. Ko komu odmaknejo stolček v borbi za prestiž, ga res navadno tudi pošteno umažejo pred narodom, braniti se pa revež niti ne more. In najmanj ima ljudstvo pri celi zadevi kaj reči.

Ta zaključek o razliki je menda edina pozitivna stran ameriške afere.

PO 171 LETIH bo menda le nekaj nastalo: tunel pod Velikim Kanalom med Anglijo in Francijo. Petnajstega ta mesec bodo Angleži in Francozi podpisali pogodbo za skupno gradbo 32 milj dolgega tunela, ki bo zvezal Otok z Evropsko celino. Računajo, da se bodo dela pričela v teku 18 mesecev. Če bo šlo vse po sreči, bo leta 1980 po njem že stekel vlak in pripeljal potnike iz Londona v Pariz ali pa narobe v treh urah in 40 minutah.

Originalni načrt za tunel je predložil francoski inženir Albert Mathieu že leta 1802. Seveda ni mislil na vlak, ampak na vozove s konjsko vprego. Drugi načrt je leta 1850 predložil Aimé Thomé de Gamond, tudi francoski inženir. Ta ga je pa že delal za vlak. Projekt je padel v vodo zaradi britanske bojazni, da bi Napoleon III. mogel uporabiti tunel za invazijo Anglije.

STAROMODNO JE tako pokopavanje kakor tudi sežiganje umrlih, je povedal angleški zdravnik dr. S. L. Henderson. Trupla umrlih naj bi z ostalimi odpadki enostavno predelali v umetna gnojila...

Mož je šel res še korak dalje od nacistov v drugi svetovni vojni, ki so trupla umrlih in pomorjenih po koncentracijskih taboriščih vsaj sežgali ter pepel uporabili za gnojenje. Čudne napotke dobimo od časa do časa od ljudi visoke izobrazbe. Tako "pametno" zvane, da se samo sprašuješ, kje so jih pobrali. V srcu brez vsakega čustva, v glavi brez misli na človekovo dostojanstvo. Zanje smo ljudje samo živali, ki jih je preveč na svetu. Čim prej se pogrizemo med seboj, tem več bo umetnega gnojila za tisto peščico "kulturnih", ki bodo ostali. Seveda so prepričani, da bodo sami ostali med "kulturnimi"...

KDO BI SI MISLIL še pred nekaj leti: Amerikanci grade v Sovjetski zvezi tovarno za svojo Pepsi-Colo. Računajo, da bo produkcija dosegla letno 72 milijonov steklenic. Kaj ni to podpiranje kapitalizma? Pravijo, da je to le trgovina, ki bo tudi Rusiji prinesla lepe denarce. Saj bo ameriško vodstvo tovarne obenem iz Rusije uvažalo v ZDA rusko Stoličnajo vodko.

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundary Road, 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7860
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

KOTIČEK NAŠIH MALIH

DRAGEMU PATRU BERNARDU

**IZ SOLZ VAM VENČEK TIHO DAMO,
Z MOLITVIJO V ODPRTO JAMO.
TOLAŽBA NAM JE V ŽALOSTI,
DA SNIDEMO SE V VEČNOSTI.**

**SAJ TUDI NAS BO ZEMLJA VZELA
IN VEČNOST SE BO RAZODELA:
NE VEMO, KJE NAS ČAKA SMRT
IN KDAJ SE NAM BO GROB ODPRT . . .**

Mirjam Bavčar, Fairfield, N.S.W.

Dragi strček! — Očka sem prosil, naj mi pomaga napisati pismo zate. Veš, obiskal sem očkov dom na Gorenjskem. Stric me je peljal z avtom na Bled, pa spet v Bohinj, čisto pod Triglav sem prišel. Enkrat smo naredili tudi daljšo turo: šli smo v Postojnsko jamo, na Sveto Goro, skozi Trento k spomeniku Dr. Kugyja, kjer sem se tudi slikal. Potem pa čez Vršič nazaj domov. Ti bi moral iti z mano, pa bi kar lahko celo knjigo napisal o tem, jaz pa ne znam.

Pri stricu Marijanu sem pa zvonil: mežnar mi je prepustil veliki zvon. V Tunjicah imajo štiri, pa ne tako male kot jih imate v Kew. Pa kako so peli! — S stricem Marjanom sem šel tudi obhajati bolnico. Najprej po hribu dol, pa čez reko Bistrico, pa spet gor po kamnu, skozi gmajno, po blatni stezi dol, pa spet čez potok in v hrib . . . Oh, to je bila pot! Stric je ves čas molil rožni venec, jaz sem mu pa kar po angleško pomagal. Končno sva le prišla do kmetije, kjer je bolna mati čakala strica.

Na morje so me peljali kar dvakrat in sem bil tam več kot štirinajst dni. Pa vseeno mi je bilo v planinah bolj všeč. Kar prehitro je vse minilo.

Zdaj pa lep pozdrav Tebi in Kotičkarjem! — Gregor Maček, Torrens, A.C.T.

Dragi Kotičkarji! Stara se osem let in se prvič oglašam v kotiček. Tudi jaz obiskujem slovensko šolo v Kew in hodim v šolo zelo rada. Posebno me veseli, ko se naučimo kaj za nastop na odru. Vesela sem, da znam govoriti slovensko. Ko smo lansko leto obiskali Slovenijo, bi mi bilo zelo neprijetno, če bi ne znala slovenskega jezika. Tako pa sem se lahko z vsemi pogovarjala.

Hočem še povedati, da imam dva mački. Ena je do-

bila male mucke in jih imam zelo rada. — Lep pozdrav vsem kotičkarjem! — Anne M. Zemlic, Glenroy, Vic.

Dragi strček! — Sem še majhen in ne znam veliko pisati. Znam pa vseeno več kot moja sestra Vanesa, ki še ne hodi v šolo. V prejšnji številki MISLI je bila naslikana s škofom in sem ji bil kar malo nevoščljiv.

Med zadnjimi počitnicami sem se imel dobro. Bil sem v parku, kjer sva se s sestrico igrala. Ona hodi samo v slovensko šolo in je zato tudi imela počitnice. Pomagal sem tudi mami pri pomivanju posode, pa nisem nič razbil. — Mark Stare, Yagoona, N.S.W.

O letošnjih zadnjih počitnicah nimam veliko pisati, zato pa komaj čakam dolgih počitnic, ki bodo kmalu prišle. Z bratom sva se igrala. Imamo enega kuža, ki rad skače kakor midva. Enkrat se je tudi mama z nama igrala z žogo. Veste, pa ni bilo zastoj: potem sva ji morala z bratom pomagati pri delu. Prehitro je minil čas, ko se ni bilo treba učiti. — Boris Tomšič, Ashbury, N.S.W.

DRAGI OTROCI! — Ker sem vam v zadnji številki predstavil našega Aleksandra, bi ne bilo prav, da bi izpustil njegove sestre. Tudi **POTOČNIKOVA SONJA** nič ne zaostaja za svojim starejšim bratom, četudi je bila tudi ona rojena v Avstraliji. Še mi je v spominu, ko sem jo leta 1956 krstil kmalu po prihodu v Avstralijo. Njen krst je bil moj tretji na peti celini.

Kakor pri drugih krstih, sem tudi takrat mislil: Bog vedi, kaj bo iz tega otroka? Bo ostal priden? Bo hodil v katoliško šolo? Bo še znal slovensko? Bo staršem delal veselje ali žalost?...

Sonja ni razočarala ne staršev in ne mene. Šola ji ne dela težav. Po končani katoliški vzgoji na domači župni šoli se je vpisala v High School in še zdaj pridno študira (Fifth Form — Accountancy). Slovenščina ji tudi zelo dobro teče in pravi, da jo ne bo pozabila. Prav je tako. Tudi njej bo marsikdaj v življenju koristilo, da zna en jezik več. Ker je to materinski jezik, ima zato dvojno vrednost.

Sonja tudi doma mami rada pomaga. Kadar je seveda preveč študija, je knjiga prva, a to tudi mama rada razume.

Avstralske Slovenije

BRISBANE, QLD. — Danes se oglašam z dopisom o zabavnem večeru, ki so ga priredile odbornice našega društva s sprejemom Savskega vala ter ostalih gostov iz domovine. Večer je bil 20. oktobra ob izredno veliki udeležbi ter je bil res posrečena prireditel. Po enournem koncertnem delu je sledila imenitna večerja, potem pa smo imeli še ples in prosto zabavo.

Junakinje večera so vsekakor naše odbornice. Predsednica gospa Kristina Vujica je v imenu naše slovenske skupine pozdravila goste. Ostale so pripravljale večerjo, da je ves spored potekal v skladnem redu. Vsekakor so "junaške Brisbančanke" pokazale pristno slovensko gostoljubje ter upam, da bodo gostje odnesli od nas najlepše vtise. Bili so tri dni med nami in so imeli priliko ogledati si naše mesto ter videti tudi marsikaj zanimivega v Kraljičini deželi. — **Mirko Cuder-**

man.
Da bo slika popolnejša, naj temu sledi še drugo pismo, ki ga je napisala predsednica "Planinke":

BRISBANE, QLD. — Obljuba dela dolg. In tega naši fantje niso pozabili, ko so nam na zadnjem občnem zboru sveto obljubili, da bodo pri delu pomagali. Zato pohvala in zasluga za poživitev "Planinke" ne gre le "junaškim Brisbančankam", ampak tudi pridnim Brisbančanom.

Obiska SAVSKEGA VALA in spremstva ne bomo nikoli pozabili, koliko domačega veselja so nam prinesli v naša srca. Za gostovanje se moramo predvsem zahvaliti požrtvovalnemu predsedniku ZSDA v Canberra, g. Cvetku Faležu. Obisk nastopa je bil nepričakovano velik. Upam, da so naši gostje tudi po drugih mestih želi tako lepe uspehe in bodo odnesli dobre vtise s seboj domov iz naše pete celine.

Leto gre proti koncu, zato se ne smemo pozabiti zahvaliti tudi našemu pevovodji g. Stanku Sivicu. Saj že dolga leta skrbi za naše petje pri slovenskih mašah.

Vsem prisrčna hvala in lep pozdrav! — **Kristina Vujica.**

WODONGA, VIC. — Koncert SAVSKEGA VALA je za nami. Veseli smo, da so se fantje ustavili tudi v Alburyju ter tudi nam prinesli prijetni večer domačih melodij. Mislim, da ni bilo nobenega izmed nas, ki bi ne bil zadovoljen. Tudi avstralski gostje so bili navdušeni nad našo pesmijo, kaj šele mi, ki smo prepričani, da ni na svetu lepše pesmi od naše.

Naj se v imenu nas vseh rojakov v Alburyju in Wodongi iskreno zahvalim vsem nastopajočim, ki so prišli tako daleč med nas ter nam prinesli košček domovine. Zahvalim se tudi njihovim ženam, da so svoje može pustile na pot preko luže. Seveda gre naša zahvala tudi dr. Hribarju, Francu Sodja, ter gospodoma Doreth in Watz ter ostalim, ki so pomagali z organizacijo večera, da je vse tako lepo poteklo. Upajmo, da ni bilo zadnjikrat.

Lepe pozdrave vsem naročnikom, ki nas MISLI povezujejo v slovensko družino pod Južnim Križem. Naj bi naš mesečnik še dolgo prihajal v izseljenke domove, saj nam prinese toliko lepega domačega branja. — **Matilda Vrh.**

TORRENS, A.C.T. — Po daljšem čakanju na potna dovoljenja se mi je sreča le nasmehnila, da sem s sinom Gregorjem sedela v letalu in frčala proti domovini. Dolga je doba, ko sem se poslovila od domačih. Zdaj pa sem spet na poti k njim...

Srečno sva pristala na letališču Brnik, kjer so naju čakali moževi domači. Res je bilo to moje prvo snidenje z njimi, a je bilo prisrčno. Oba sva bila utrujena, pa sva odgovarjala na množična vprašanja. Vse so hoteli zvedeti v prvih minutah.

Takoj drugi dan naju je svak Janez odpeljal v Tunjice pri Kamniku, kjer moj brat Marijan župnikuje.

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED

IN

Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

Pri njem sem ostala le dva tedna, saj še sam zase ni-
ma kaj kuhati. Prav smili se mi: živi od miloščine svo-
jih faranov, pa še ta je skromna.

Čas mi je bil odmerjen. Saj so se sorodniki in pri-
jatelji kar kosali, kdo me bo odpeljal na svoj dom
in na izlete. Največ se je žrtvoval svak Janez in bil
vedno pripravljen za vsako pot. Dvakrat me je peljal
tudi k prijateljici na Koroško, pa spet na morje k se-
stričnam, pa na Sveto Goro itd. ... Pome in Gregorja so
prišli tudi bivši solastniki našega podjetja iz Šenvida nad
Ljubljano. Peljali so naju po prelepi Gorenjski, kjer sva
oba uživala lepoto z očmi in srcem.

Ne smem pa pozabiti dva lepa dogodka, ki sem ju
doživela med svojim obiskom. Z Gregorjem sva bila
gosta na novi maši frančiškanskega patra Krizologa,
ki jo je imel na Ježici. Menda je on kandidat za delo
med avstralskimi izseljenci, vsaj tako nekako se je
izrazil. — Drugi spomin pa imam na obisk nadškofa
dr. Pogačnika. Prijateljica iz dekliških let me je pe-
ljala k njemu v počitniški dom v Bohinju. Hišico je
škofiji zapustil znani hribolazec prof. Janko Mlakar.
Potek obiska je bil zelo prisrčen in domač. Nadškof se
je prav po očetovsko zanimal za Slovence v Avstra-
liji. Dolgo smo govorili, postregel pa nam je s pristnim
bohinjskim kislim mlekom. To je bila sladkost! Tudi
s škofom dr. Leničem sem govorila dvakrat in enako vse
lepo pozdravlja. Z dr. Vilkom Fajdigom pa sem se
sešla, ko je v bratovi župniji birmoval. Vsaj letos so se

slovesnosti v njegovi fari kar vrstile.

Z obiskom sva bila z Gregorjem zelo zadovoljna.
Obema so se spomini vtisnili globoko in jih ne bova
pozabila. — **Tončka Maček.**

SYDNEY, N.S.W. — Sydneyski dnevnik je nedavno
prinesel novico, o kateri je prav, da zvedo tudi ostali
avstralski Slovenci. Saj nam je v čast in ponos, ko
beremo, da je kdo izmed nas priznan v svojem jav-
nem delu. Rojak **Milivoj Lajovic** se je pri Liberalni
stranki povzpел že zelo visoko, saj je že nekaj časa
član izvršnega odbora za državo N.S.W. in izvoljen
tudi za predsednika sydneyškega zahodnega metro-
politanskega okraja. O tem so MISLI menda svoj čas
že pisale. Zdaj pa je dobil novo priznanje: na pova-
bilo federalnega vodje opozicije Mr. Sneddena in
strankinega federalnega predsednika Mr. Southeya se
je naš rojak pridružil najvišjemu vodstvu Liberalne
stranke. Postal je član posebnega odbora za socialni
razvoj. Pri sprejemu dolžnosti je g. Lajovic poudaril,
da se bo posebej zavzel za pravico posameznikov,
vzgojo, emigracijo, občila ter informativno zvezo.
Prvenstvo svojemu delu bo dal priznanju kvalificira-
nih poklicev priseljencev. — Rojaku Milivoju Lajo-
vicu pri njegovem javnem delu naše čestitke in naj-
boljše želje!

Drugo pa je novica, da bosto v Sydneyu pri volit-
vah v lokalno zbornico na listi Demokratske delavske

ZA 900 DOLARJEV OKROG SVETA!

V AVSTRALIJI je precej rojakov, ki imajo sorodnike in prijatelje v ARGENTINI
ter bi jih radi obiskali. Čisto razumljivo pa je, da želijo obiskati v prvi vrsti svoj rojstni
kraj in svoje najbližje v SLOVENIJI. Tako z žalostjo v srcu opustijo misel na Argentino,
kajti obiskati hkrati Argentino in Slovenijo iz daljne Avstralije se jim zdi — vsaj na
prvi pogled — predrago in zato neizvedljivo. IN VENDAR NI TAKO!

Po razgovoru z nekaterimi rojaki sem se odločil organizirati sledeče skupinsko poto-
vanje: Približno sredi maja 1974 (točni datumi bodo določeni po želji večine prijavljenih)
odhod z letalom iz MELBOURNA preko Sydneya v Papeete (Tahiti) in od tam preko San-
tiaga v BUENOS AIRES, glavno mesto ARGENTINE. Tam naj bi potniki ostali približno
3—4 tedne. Potem odhod iz Buenos Aires-a preko Frankfurta v SLOVENIJO, kjer ostanejo
dva do tri mesece. Vrnitev bi bila po običajni poti preko Singapura v MELBOURNE.

Celotno potovanje okrog sveta bi stalo — reci in piši! — samo okrog 900 dolarjev.

Rojaki in rojakinje, ki se želite udeležiti tega potovanja, prijavite se do dne 10. ja-
nuarja 1974 na naslov:

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

TELEFON: 86-8076

CENIK DARILNIH PAKETOV ZA BOŽIČ je bil objavljen v septembrski številki
MISLI. Po želji Vam pošljemo cenik tudi posebej.

stranke (DLP) dne 17. novembra kandidirala kar dva naša rojaka, še več: oče in hči, kar se ne zgodi vsak dan. Za Blacktown je na volilni listi oče, g. Stanko Aster-Stater, za elektorat Phillip pa kandidira njegova hči Marija Kristina. Obema želimo uspešen volilni dan! — Poročevalec.

Tudi MISLI se pridružuje čestitkam in željam sydneyjskega poročevalca. Radi objavljamo novice in samo želimo, da bi bilo ob takihle in tem podobnim prilikah več in hitrih poročevalcev. — Urednik.

FAIRFIELD, N.S.W. — Zelo nas je užalostila smrt našega nadvse priljubljenega o. Bernarda. V njem smo izgubili zares dobrega očeta in smo mu lahko hvaležni za vso skrb ter požrtvovalnost dolgih let med nami. Spominjali se ga bomo vedno, zlasti pa v molitvi. Namesto venca na njegov grob poklanjamo deset dolarjev za sklad MISLI, ki jih res lahko imenujemo Ambrožičeve MISLI, saj jim je bil blagi pater tako dolgo srce in duša. Prav v tem, da pomagamo MISLIM premostiti narastle finančne potrebe in naš mesečnik podpiramo pri življenju, bomo ohranili najlepši spomin na velikega pokojnika. Bog mu daj večni mir in pokoj, sožalje njegovim sobratom frančiškanom, njegovim MISLIM pa še dolgo vrsto let obiskov po naših izseljenskih domovih! — Rihard in Karla Twrdy.

Iskrena zahvala Vam in ostalim, ki ste ob dnevu žalosti prišli na isto misel. Gotovo ni bil pokojni pater urednik daru za sklad MISLI nič manj vesel kot pa cvetja, saj danes še bolj kot prej pozna novonastale težave pri izdajanju mesečnika. Ne bo napak, če v spomin na o. Bernarda s prihodnjo številko damo TISKOVNEMU SKLADU "MISLI" ime BERNARDOV SKLAD. Vsak dar v pomoč listu bo spomin nanj, ki je zanj v dolgih letih žrtvoval toliko truda in ljubezni. — Urednik.

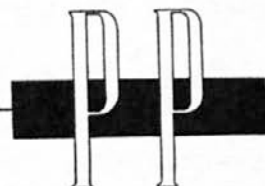
JAVNA ZAHVALA škofu Frideriku Baragu za uslišano prošnjo v važni zadevi! — Družina Jože Krušec, Morwell, Vic.

REŠITEV KRIŽANKE OKTOBRSE ŠTEVILKE:

Vodoravno: 6. sršen; 8. prerekat; 9. sklop; 10. vsrkavati; 12. uveljavitev; 16. vile; 17. odvit; 18. repa; 19. lavretanske; 22. kolesarka; 24. očník; 25. pokrajina; 26. strah.

Navpično: 1. neboljen; 2. kres; 3. preklestiti; 4. okovi; 5. stoti; 7. Rakovnik; 11. zakopavanje; 13. izvor; 14. prenočiti; 15. opekline; 20. porok; 21. jetra; 23. Kana.

Križanko so rešili: Jože Grilj, Mirjam Bavčar, Judita Bavčar, Rajko Matelič, Bogdan Bavčar, Sestra Mirjam, Francka Anžin, Sestra Silvestra. Izžrebana je bila Judita Bavčar.

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165

N.S.W.

TELEFON: 72-1583

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,
se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

"Gospodična, vso noč se mi je sanjalo, da sem se poročil z najlepšim dekletom na svetu..."

"Ali sva bila srečna?"

PHOTO STUDIO VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,

MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-
bele in barvne.

POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA OBLAČILA.

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence
in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odperto vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

Govorimo slovensko

PAUL NIKOLICH

UGANKA V SPOMENIKU

1.	—	D	—
2.	—	—	—
3.	—	—	—
4.	K	—	R
5.	P	—	I
6.	—	—	—
7.	—	—	—
8.	—	—	—
9.	—	—	—
10.	—	—	—
11.	—	—	—
12.	—	—	—
13.	—	—	—
14.	—	—	—
15.	—	—	—
16.	—	E	—
17.	—	—	—
18.	P	—	I

1. žensko ime; 2. huda bolezen; 3. angleški veznik;
4. premika se, pa ne hodi; 5. beračiti; 6. vsak človek
ga ima; 7. del živali; 8. okrajšava za organizacijo
Zdr. narodov (angl.); 9. eden peterih čutov; 10. del ko-
lesa; 11. opojna pijača; 12. lesena hišica; 13. eden
zakramentov; 14. očividec; 15. klatež; 16. nasprotje
od zimski; 17. mesni izdelek; 18. nekoga zahtevati
k sebi.

Če si vstavil nad črte pravilne besede, ti bodo sred-
nje črke SPOMENIKA od zgoraj navzdol povedale
pesem pogrebnih zvonov . . . — Kdor želi biti žreban
za nagrado naj pošlje rešitev uredništvu do 3. decembra.

Stražnik je sredi noči našel pijanega moža, ki se
je zaman trudil, da bi odklenil vrata v svojo hišo.
Stopi k njemu in pravi: "Saj ne morete sami najti klju-
čavnice! Dajte mi ključ, da vam jaz odprem!"

Pijanček pa se brani: "Ni treba, ni treba, bom že
sam naredil! Samo hišo mi za trenutek držite, da se ne
bo tako presneto majala in ključavnica z njo . . ."

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
45 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
HEIDELBERG, Vic.

"No, le vzemite še en kos police!"

"Ne, hvala, sem že dva vzeli!"

"Dva? Ne, doslej ste vzeli tri. Pa nič ne de, kar še vzemite, saj veste, da pri nas kosov ne štejemo..."

"Slišala sem, da se boste zopet vrnili k možu."

"Res je. Ne morem več gledati, da se ima tako lepo."

Peter gre po cesti in se mu zdi, da je srečal znanca, ki ga že dolgo ni videl. "O, Janez", nagovori mimoidočega, "kako si se spremenil! Prej si bil bolj eleganten, veliko bolj suh, prej si imel še lase in prej si..."

"Oprostite, prosim", ga prekinje mimoidoči, "jaz sploh nisem Janez!"

"Kaj, tudi ime si zamenjal?..."

SLOVENSKE MESNICE

ZA WOLLONGONG, N.S.W. IN OKOLICO

TONI'S BUTCHERY

20 Lagoon St., BARRACK POINT (Tel. 95-1752)

38 Princes Highway, FAIRY MEADOW in

303A Crown St., HOSPITAL HILL, W. Wollongong

Lastnika Toni in Reinhold OBERMAN priporočata vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrčke, salame, šunke, slanino, sveže in prekajeno meso itd.

Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Prepričajte se in opozorite na nas svoje prijatelje!

Razumemo vse jezike okoliških ljudi!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5913

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejujemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE

ali tudi samo na eno stran

MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB

POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10

(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich in I. Adamič

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PISITE:

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806

● mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb

● pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:

RATKO OLIP

PODRUŽNICE:

SYDNEY 241 Elizabeth St., Tel. 265-778, 26-5940, A.H. 32-4806

BLACKTOWN 6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.

NEWTOWN 62 Enmore Rd., Tel. 51-5547, A.H. 32-4806

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

Cez dan:
72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:
1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755